

Місцевий план зеленого відновлення міста Горішні Плавні

Короткий зміст

Місцевий план зеленого відновлення (далі – МПЗВ) для міста Горішні Плавні окреслює прагматичний, але амбітний шлях до відновлення, модернізації надання основних комунальних послуг міста, одночасно розкриваючи довгострокову соціальну та економічну цінність. Розроблений в умовах воєнних обмежень у рамках інклюзивного процесу під керівництвом місцевої влади, план надає пріоритет секторам водопостачання та водовідведення, енергетики, відходи та будівлі – секторам, де своєчасне втручання приносить найбільшу користь для здоров'я людей, довкілля та стійкості. Ключові висновки:

- **Місцева залученість та підтримка** – широке залучення виконавчих органів міської ради, комунальних підприємств, інститутів громадянського суспільства та вразливих груп населення забезпечило врахування потреб громади під час розроблення МПЗВ та сприяло формуванню політичної підтримки його реалізації.
- **Чітке бачення та цілі** – коротко-, середньо- та довгострокові цілі узгоджені з положеннями Європейського зеленого курсу, Національно визначеним внеском України до Паризької угоди та цілями щодо обмеження глобального потепління в межах 1,5 °C, що сприяє спрямуванню інвестицій у низьковуглецеві та сталі рішення.
- **Збалансований портфель заходів** – 27 пріоритетних заходів спрямовані на забезпечення безперебійного надання послуг, підвищення ефективності в середньостроковій перспективі та довгострокову адаптацію до кліматичних змін.
- **Соціально-економічна цінність** – реалізація заходів сприятиме зниженню витрат на комунальні послуги, скороченню забруднення довкілля, створенню нових робочих місць та покращенню умов проживання для 9523 внутрішньо переміщених осіб (ВПО) і понад 58 000 мешканців міста.

Загальна характеристика міста Горішні Плавні

Горішні Плавні – це молоде гірниче місто в Полтавській області (населення 58741 осіб, у тому числі 9523 ВПО, станом на 2026 р.), розташоване на лівому березі річки Дніпро. Його економіка базується на видобутку та переробці залізної руди, доповнених виробництвом та комунальними послугами. Хоча місто й уникло безпосередніх руйнувань, воно зазнає непрямих наслідків війни: загрози повітряних атак, цілеспрямованих ударів по регіональній енергетичній інфраструктурі та періодичного припинення роботи найбільшого роботодавця – ПРАТ "ПОЛТАВСЬКИЙ ГЗК" – через нестачу електроенергії, що створює навантаження на муніципальні фінанси та комунальні послуги. Зношена інфраструктура, успадкована ще з радянського періоду, старіння населення та посилення екологічних вимог Європейського Союзу (ЄС) додатково ускладнюють вирішення цих викликів.

Залучення зацікавлених сторін

У межах структурованого аналізу було визначено 14 груп зацікавлених сторін. Упродовж 2025–2026 років проведено 6 заходів із залучення зацікавлених сторін, зокрема 2 гібридні семінари (перший — в очному форматі, другий — онлайн), онлайн-опитування та цільові консультації. Частка жінок серед учасників ключових заходів сягала 66 %. Представники міської ради, КП «СПЕЦЕКО» (управління відходами), КВП "ТЕ" М.ГОРІШНІ ПЛАВНІ (централізоване тепlopостачання) та КП ВУВКГ (водопровідно-каналізаційного господарство) як ключові учасники процесу брали безпосередню участь у визначенні пріоритетів та формуванні заходів плану. Вразливі групи населення, зокрема жінки, люди похилого віку, особи з інвалідністю та ВПО, долучалися до процесу через опитування та за підтримки громадських організацій.

Незважаючи на повітряні тривоги та перебої в електропостачанні, процес забезпечив досягнення спільного бачення щодо секторальних пріоритетів і змісту запропонованих заходів, що дозволило сформуванню МПЗВ як документ, розроблений на основі широкої місцевої участі та консенсусу заінтересованих сторін.

Бачення зеленого відновлення

0–3 роки: стабілізація функціонування критично важливої міської інфраструктури, скорочення втрат ресурсів та забезпечення надійного надання базових послуг як основи для відновлення громади та безперервного функціонування міста.

3–10 років: модернізація інфраструктурних систем, підвищення енерго- та ресурсоефективності та поступове приведення муніципальних послуг у відповідність до європейських стандартів у сфері екології та якості обслуговування.

10+ років: Горішні Плавні – стійке, екологічно орієнтоване та конкурентоспроможне місто з ресурсоефективною інфраструктурою, високою якістю життя, потужною економічною базою та сприятливими умовами для проживання, ведення бізнесу й розвитку громади.

Потреби зеленого відновлення

Виклики, пов'язані з війною та структурними проблемами, включають:

- **Водопостачання та водовідведення** – зношені магістральні мережі, залежність від єдиної системи підйому та транспортування води, відсутність очисних споруд стічних вод, що відповідають сучасним нормативним вимогам, високий рівень енергоспоживання та залежність від приватної системи скиду очищених стічних вод.
- **Будівлі** – низькі теплотехнічні характеристики огорожувальних конструкцій, застарілі системи опалення, вентиляції та кондиціонування повітря, недостатній рівень забезпечення нормативного температурного режиму в приміщеннях, обмежені можливості термомодернізації, потреба у створенні постійного житла для ВПО.
- **Енергетика** – залежність системи централізованого теплопостачання (ЦТ) від природного газу, зношеність теплових мереж, обмежене використання відновлюваних джерел енергії, вразливість до перебоїв в електропостачанні, відсутність муніципального енергетичного плану.
- **Відходи** – відсутність системи роздільного збирання побутових відходів, полігон відходів, що не відповідає вимогам законодавства та не обладнаний системами збору й очищення фільтрату та дегазації, застарілий парк спеціалізованої техніки, збільшення кількості несанкціонованих сміттєзвалищ.

Зазначені уразливі місця зумовлюють високий рівень викидів парникових газів, значні втрати ресурсів, ризики перебоїв у наданні послуг та зростання фінансового навантаження.

Заходи зеленого відновлення

Пріоритетні заходи (вибрані приклади):

1. **Водопостачання та водовідведення**
 - Реконструкція основних водопровідних магістралей від 2-го до 3-го підйому (2026–2027 рр.).
 - Будівництво нових каналізаційних очисних споруд потужністю 12,5 тис. м³/добу з сучасними технологіями очищення (2026–2030 рр.).
 - Впровадження електромереж з використанням сонячної генерації на об'єктах водопостачання.
2. **Будівлі**
 - Будівництво двох енергоефективних житлових будинків для внутрішньо переміщених осіб.
 - Впровадити цифрове управління енергоспоживанням у всіх муніципальних будівлях (100 % до 2027 року).
 - Провести глибоку термомодернізацію 31 муніципальних громадських будівель; замінити застаріле енергоспоживаюче обладнання.
 - Модернізувати інженерні мережі та встановити індивідуальні теплові пункти у 35 багатоквартирних будинках;

3. Енергетика

- Розробити проєкт муніципального енергетичного плану та схеми теплопостачання (2026–2027 рр.).
- Заміна неефективних насосів; реконструкція 37,5 км трубопроводів централізованого теплопостачання (94 % мережі до 2035 р.).
- Розгортання сонячних електростанцій (СЕС) загальною потужністю 4,5 МВт з системами накопичення енергії на об'єктах муніципальної власності (до 2030 р.).

4. Відходи

- Затвердження місцевого плану управління відходами та тарифів (2026–2028 рр.).
- Закупівля 500 контейнерів, 3 сміттєвозів, будівництво пункту роздільного збирання побутових відходів та мобільної сортувальної лінії для підвищення рівня рециклінгу до 25 % до 2035 року.
- Реконструювати/рекультивувати звалище та додати перевантажувальну станцію для транспортування відходів до регіональних переробних підприємств.

Додаткова цінність для громади:

- Зниження споживання електроенергії централізованого теплопостачання на 40 % та втрат теплової енергії більш ніж на 50%.
- Забезпечення відповідного очищення стічних вод, що зменшить забруднення річок та витрати на електроенергію.
- Зменшення захоронення ≥ 25 % відходів за рахунок рециклінгу, що зменшує викиди метану та забруднення ґрунту.
- Зниження енергоспоживання будівель на 35–40 %, що підвищує комфорт та зменшує рахунки за комунальні послуги.
- Створення робочих місць на місцевому рівні у будівництві, експлуатації та технічному обслуговуванні, а також у сфері оброблення відходів; зміцнення інституційного потенціалу; та сприяє досягненню Горішніми Плавнями показників, визначених у межах процесу європейської інтеграції України, та закладає основу для розбудови стійкого і низьковуглецевого майбутнього громади.

Зміст

1.	Зелене відновлення м. Горішні Плавні	1
1.1.	Загальна характеристика Горішні Плавні	1
1.2.	Існуючі галузеві ініціативи у сфері сталого розвитку	2
2.	Процес розробки місцевих планів зеленого відновлення	5
2.1.	Підсумок залучення зацікавлених сторін	8
2.2.	Потреби у сфері зеленого відновлення	11
2.3.	Оцінка поточної ситуації	14
3.	Зелене відновлення	18
3.1.	Бачення зеленого відновлення	18
3.2.	Довгострокове бачення, екологічні цілі та прогалини	19
3.3.	Тенденції, ризики та можливості для зеленого відновлення	21
3.4.	Місцевий план дій із зеленого відновлення	25
3.5.	Зелене відновлення відповідно до цілі утримання глобального потепління в межах 1,5 °С	28
3.6.	Відбір пріоритетних проєктів для розробки концептуальних записок	31
Додаток 1 – Концептуальні записки щодо обраних пріоритетних проєктів для міста Горішні Плавні		32

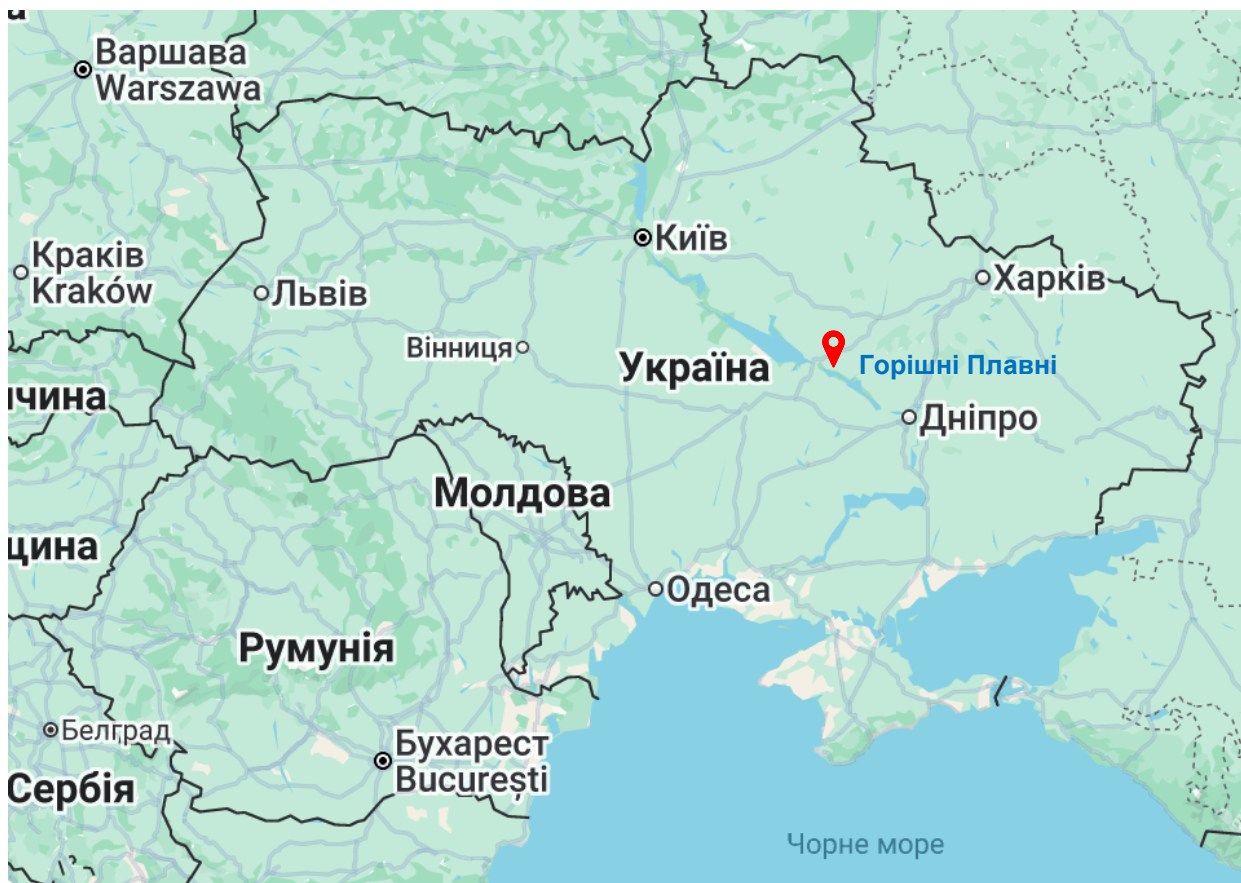
1. Зелене відновлення м. Горішні Плавні

1.1 Загальна характеристика Горішні Плавні

Горішні Плавні – наймолодше місто Полтавської області (засноване у 1960 році) та один із найбільших промислових і культурних центрів регіону. Це місто регіонального значення із загальною площею 11 100 гектарів. Населення міста становить 58741 осіб, у тому числі 9523 внутрішньо переміщених особи (ВПО).

Географічно місто розташоване на лівому березі річки Дніпро, у лісостеповій зоні. Відстань від Горішніх Плавнів до Києва становить 314 км, а до обласного центру, міста Полтави, — 105 км. Місто має залізничне сполучення.

Рисунок 1-1: Розташування міста Горішні Плавні, Полтавська область

Поруч з містом Горішні Плавні розташований Кременчуцький залізрудний район, який має другі за величиною запаси залізної руди в Україні, що оцінюються в 4,5 млрд тонн.

Промисловий комплекс міста налічує 37 великих підприємств. Основні сектори економіки включають: видобуток залізної руди; відкрита розробка інших корисних копалин; харчова промисловість; виробництво трикотажних виробів; виробництво хімікатів та хімічних продуктів; виробництво гуми та пластмас; виробництво металевих виробів (крім машин та обладнання); ремонт і монтаж машин та обладнання;

виробництво електрообладнання; постачання електроенергії, газу, пари та кондиціонованого повітря; виробництво та розподіл тепла, газу та води; забір, очищення та постачання води; а також збирання та оброблення відходів.

У місті Горішні Плавні проживає 9523 ВПО, що становить майже 16 % населення міста. Місто докладє зусиль для інтеграції ВПО у міське життя з метою спільного процвітання. Забезпечення житлом залишається проблемою через відсутність механізмів на національному рівні. Місто розробило та подало до національних органів влади власні пропозиції щодо критеріїв розподілу житла, продемонструвавши проактивний муніципальний підхід до підтримки справедливої інтеграції ВПО та сприяння інклюзивному процвітання.

Місто не зазнало окупації, і, за загальними даними, бойові дії не мали прямого впливу на його забудову. Однак муніципалітет стикається зі значними непрямыми наслідками війни, зокрема постійною загрозою повітряних атак у Полтавській області, цілеспрямованими атаками на енергетичну інфраструктуру, що обслуговує як міську територію, так і гірничодобувний комплекс, посиленням тиском на муніципальні фінанси після призупинення діяльності найбільшої місцевої компанії ПРАТ "ПОЛТАВСЬКИЙ ГЗК" через нестачу електроенергії, порушеними ланцюгами постачання та інфляційним тиском, що впливає на комунальні послуги та утримання інфраструктури. Незважаючи на ці виклики, основні комунальні послуги, зокрема водопостачання, тепlopостачання та вивезення відходів, продовжують функціонувати, що свідчить про інституційну стійкість у воєнних умовах.

Управління містом здійснюється Горішньоплавнівською міською радою та її виконавчим комітетом за підтримки системи виконавчих органів міської ради, відповідальних за реалізацію основних функцій місцевого самоврядування та управління розвитком громади. До основних виконавчих органів міської ради та структурного підрозділу виконавчого комітету належать:

- Департамент житлово-комунального господарства Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області;
- Управління містобудування та земельних відносин Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області;
- Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області;
- Фінансове управління Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області;
- Управління охорони здоров'я Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області;
- Управління соціального захисту населення Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області.

Разом ці установи забезпечують адміністративну та оперативну базу для планування, координації та реалізації пріоритетів відновлення та розвитку міста.

1.2. Існуючі галузеві ініціативи у сфері сталого розвитку

Існуючі галузеві ініціативи у сфері сталого розвитку

Місто Горішні Плавні вже реалізувало низку галузевих ініціатив, спрямованих на підвищення екологічної стійкості та модернізацію комунальної інфраструктури. Ці зусилля були зосереджені, насамперед, на забезпеченні безперебійного надання основних послуг, підвищенні технічної надійності та поступовому приведенні місцевих систем у відповідність до національних екологічних стандартів. Основні напрямки діяльності включають водопостачання та водовідведення, теплопостачання та енергоефективність, а також житлові та комунальні будівлі. Водночас сектор управління відходами залишається менш розвиненим з точки зору сталого розвитку. Проте місто, незважаючи на обмежені фінансові можливості, вживає заходів для забезпечення більш сталого розвитку та вже набуло досвіду співпраці з міжнародними організаціями.

Водопостачання та водовідведення

У секторі водопостачання муніципалітет реалізував великий проєкт модернізації інфраструктури за підтримки NEFCO та E5P, спрямований на технічне переоснащення об'єктів водопостачання та водовідведення в Горішніх Плавнях та підвищення їх енергоефективності (2021–2024 рр.). Замовником реалізації проєкту було Комунальне підприємство «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області» (КП ВУВКГ), яке надає послуги з централізованого водопостачання.

Будівлі

Протягом останніх років муніципалітет ініціював низку заходів з підвищення енергоефективності та інтеграції відновлюваних джерел енергії у секторі громадських будівель. До них належать модернізація систем опалення в дитячих садках та встановлення теплоізоляції в муніципальних будівлях. Однак досі не розроблено та не впроваджено комплексну та належним чином фінансовану програму масштабної термомодернізації муніципальних громадських будівель.

Енергетика

Підприємство централізованого теплопостачання систематично вживає заходів для підвищення енергоефективності та інтеграції відновлюваних джерел енергії в систему теплопостачання міста. Ключовою ініціативою в цій сфері є поточний проєкт NEFCO щодо підвищення енергоефективності системи централізованого теплопостачання в Горішніх Плавнях, спрямований на реконструкцію найбільшої котельні в місті шляхом встановлення котла на біомасі потужністю 7 МВт та будівництва сховища палива.

Крім того, муніципалітет реалізував важливий проєкт з енергоефективності у сфері вуличного освітлення шляхом впровадження світлодіодного освітлення, включаючи заміну 1114 світильників у мережі вуличного освітлення, що становить майже 100% вуличного освітлення і 42% всього освітлення по місту.

Відходи

У секторі управління відходами комунальне підприємство «СпецЕко» надає послуги з централізованого збирання відходів та експлуатує полігон, поступово оновлюючи обладнання. Несанкціоновані звалища систематично ліквідуються за рахунок коштів міського бюджету, що свідчить про проактивний підхід муніципалітету до запобігання неконтрольованому засміченню.

Раніше для реконструкції полігону відходів з будівництвом сортувальної лінії була розроблена проєктна документація, проте проєкт наразі втратив актуальність. У зв'язку з цим перед прийняттям інвестиційного рішення необхідно провести нову техніко-економічну оцінку.

Водночас у секторі управління відходами зберігаються суттєві прогалини у сфері сталого розвитку, зокрема відсутність сучасної інфраструктури для сортування відходів, систем компостування та збору й утилізації полігонного газу. Усунення цих прогалин матиме важливе значення для виведення сектору за рамки базового надання послуг і його переходу до більш сталої та ресурсоефективної системи управління відходами.

Взаємодоповнюваність та додана вартість Місцевого плану зеленого відновлення

Місцевий план зеленого відновлення (МПЗВ) для міста Горішні Плавні розроблено з метою доповнення та розвитку існуючих ініціатив у сфері сталого розвитку, уникнення дублювання та надання додаткової стратегічної цінності. МПЗВ не замінює поточні проекти чи програми, що фінансуються GIZ, NEFCO або національними інструментами. Натомість він використовує їх як основу для подальшого визначення пріоритетів та інтеграції.

МПЗВ дозволяє уникнути дублювання завдяки:

- визнанню існуючих інвестицій та програм як вже затверджених або запланованих заходів;
- зосередженні уваги на прогалинах, які не повністю вирішені поточними ініціативами, таких як довгострокова кліматична стійкість, міжсекторальна інтеграція та інституційна спроможність;
- забезпеченні того, щоб запропоновані заходи були додатковими, масштабованими та узгодженими з принципами Європейського зеленого курсу (European Green Deal).

Додаткова цінність МПЗВ полягає в:

- забезпеченні узгодженої міжгалузевої структури, що пов'язує заходи у сферах управління відходами, водопостачання та водовідведення, енергоефективності та адаптації до кліматичних змін;
- визначенні чітких коротко- та середньострокових інвестиційних пріоритетів, що відповідають критеріям придатності NEFCO;
- посиленні координації між структурними департаментами та комунальними підприємствами;
- підвищенні готовності до майбутніх інвестицій NEFCO та співфінансуючих організацій за допомогою структурованого портфеля проектів;
- врахуванні питань екологічної стійкості, енергоефективності та стійкості у муніципальному плануванні та прийнятті рішень.

Завдяки такому підходу МПЗВ об'єднує існуючі розрізнені ініціативи у стратегічний шлях зеленого відновлення, підвищуючи спроможність міста Горішні Плавні надавати екологічно безпечні, енергоефективні та стійкі муніципальні послуги.

Ініціативи, перелічені нижче, представляють основні заходи зі сталого розвитку, які наразі реалізуються або готуються у місті Горішні Плавні у пріоритетних секторах енергетики, водопостачання та водовідведення, будівель та відходів, як визначено у Звіті про обсяг робіт та Звіті про поточну ситуацію, підготовлених на попередньому етапі. Ці ініціативи слугують базовим рівнем, на основі якого було розроблено додаткові заходи в рамках Місцевого плану зеленого відновлення.

Таблиця 1-1: Існуючі ініціативи у сфері сталого розвитку

Сектор	Назва ініціативи	Основні цілі ініціативи
Водопостачання та водовідведення	Проект PLEDDG «Партнерство для розвитку міст» Федерації канадських муніципалітетів за фінансової підтримки уряду Канади	Зміцнення муніципального сектору України Розробка стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року.
	NEFCO, E5P (2021–2024)	Технічне переобладнання об'єктів водопостачання у місті Горішні Плавні Полтавської області з підвищенням енергоефективності їх роботи. Реконструкція міської головної каналізаційної насосної станції (ГКНС) для заміни існуючої та повністю зношеної ГКНС та з встановленням сонячних електричних панелей (СЕР) у м. Горішні Плавні Кременчуцького району Полтавської області

Сектор	Назва ініціативи	Основні цілі ініціативи
Будівлі	Модернізація систем опалення в дошкільних навчальних закладах. Встановлення теплоізоляції в 5 громадських будівлях	Покращення енергоефективності та теплового комфорту в громадських будівлях, одночасно знижуючи експлуатаційні витрати та викиди парникових газів.
Енергетика	Реконструкція котельні по пров. Енергетиків, 31 з встановленням котла на біомасі потужністю 7 МВт та будівництвом сховища палива	Покращення стійкості та ефективності системи централізованого тепlopостачання в Горішніх Плавнях шляхом збільшення частки відновлюваної теплової енергії, одночасно зменшуючи споживання викопного палива та викиди парникових газів, а також підвищуючи надійність тепlopостачання для споживачів.
Відходи	Встановлення вагового обладнання на полігоні твердих побутових відходів.	Забезпечення точного вимірювання обсягів відходів, що надходять, підвищення надійності оперативних даних, зміцнення потенціалу планування та моніторингу, а також створення більш міцної основи для майбутніх інвестиційних рішень у секторі управління відходами.

2. Процес розробки місцевих планів зеленого відновлення

Місцевий план зеленого відновлення (МПЗВ) для міста Горішні Плавні було розроблено з використанням систематичного, поетапного підходу, що відповідає методології ЄБРР та узгоджується з принципами Європейського зеленого курсу і міжнародними кліматичними зобов'язаннями. Процес складався з чотирьох взаємопов'язаних етапів, що підсумовано на Рисунку 2-1 нижче, поєднуючи залучення зацікавлених сторін, оцінку поточної ситуації на основі фактичних даних, розробку стратегічного бачення та визначення пріоритетності для реалізації заходів зеленого відновлення.

Етап 1. Залучення зацікавлених сторін та визначення потреб у зеленому відновленні

Процес розробки МПЗВ для міста Горішні Плавні було розпочато шляхом структурованого залучення основних місцевих зацікавлених сторін, зокрема представників муніципальних структур, комунальних підприємств та місцевої громади. Заходи із залучення зацікавлених сторін було розроблено з метою забезпечення того, щоб МПЗВ відображав місцеві пріоритети, оперативні реалії та соціальні потреби, водночас залишаючись узгодженим з екологічними та кліматичними цілями та завданнями.

Залучення включало:

- робочі зустрічі та консультації з ключовими муніципальними департаментами, зокрема з питань житлово-комунального господарства, екологічної політики, фінансів, економічного розвитку та містобудування;
- консультації з комунальними підприємствами (Комунальне підприємство «СпецЕко» Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області (КП «СпецЕко»), Комунальне виробниче підприємство Теплоенерго м. Горішні Плавні (КВП «ТЕ» М. ГОРИШНІ ПЛАВНІ), Комунальне підприємство «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області» – (КП ВУВКГ);

- семінари для зацікавлених сторін, під час яких представники місцевих установ та технічні експерти обговорили пріоритетні екологічні виклики та потреби у відновленні;
- аналіз відгуків місцевих мешканців та представників громади, зокрема щодо пріоритетних потреб міста (онлайн-опитування).

Ця взаємодія підтвердила, що мешканці та зацікавлені сторони на муніципальному рівні надають пріоритет надійним базовим послугам, енергетичній безпеці та доступності комунальних послуг, особливо в контексті тиску воєнного часу та демографічних змін, пов'язаних з ВПО.

Етап 2. Оцінка існуючої ситуації та визначення пріоритетних секторів

Другий крок передбачав комплексну оцінку поточної ситуації в місті Горішні Плавні, представленої в:

- Звіті про визначення обсягу робіт;
- Звіті про поточну ситуацію;
- галузевих даних від муніципальних підприємств та міських секторів;
- регіональних і національних екологічних та інфраструктурних програм;
- та інформації з відкритих джерел.

Оцінка охоплювала екологічні, технічні, соціальні та інституційні аспекти муніципальної інфраструктури та послуг. На основі цього аналізу було визначено пріоритетні потреби у зеленому відновленні та сектори, на яких слід зосередитися, з використанням таких критеріїв:

- Потенційний соціальний вплив**
Пріоритет надавався секторам, що безпосередньо впливають на якість життя, охорону здоров'я та соціальну стійкість, зокрема доступ до опалення, водопостачання, санітарії та послуг з управління побутовими відходами. Наявність внутрішньо переміщених осіб та вразливих груп у Горішніх Плавнях підвищила важливість надійних та доступних комунальних послуг.
- Потенційний екологічний вплив**
Пріоритет надавався секторам з найвищим потенціалом щодо зменшення забруднення, викидів парникових газів та екологічних ризиків. Сюди входили управління відходами (ризик, пов'язаний з переважанням захоронення відходів, та низький рівень рециклінгу), водопостачання та водовідведення (проблеми з якістю води), енергетика (високі втрати теплової енергії в мережах та залежність від викопного палива) та будівлі (незадовільні теплотехнічні характеристики та низький рівень енергоефективності).
- Визначені потреби муніципалітету**
Визначення пріоритетів відображало потреби, чітко визначені муніципалітетом у стратегічних документах, галузевих програмах та консультаціях, а також інвестиційні проєкти, що вже готуються спільно з міжнародними фінансовими інституціями.
- Технічний потенціал**
Пріоритет також надавався секторам, де доступні чіткі технічні рішення та перевірені технології, які можна впровадити на муніципальному рівні. Сюди входять можливості для відновлення та модернізації існуючої інфраструктури, зменшення технічних втрат, підвищення операційної ефективності та інтеграції енергоефективних та екологічно безпечних технологій, що дозволяє досягти вимірюваних покращень у реалістичні терміни.

В результаті визначення пріоритетів, МПЗВ для міста Горішні Плавні зосереджується на таких пріоритетних секторах:

- Водопостачання та водовідведення
- Будівлі
- Енергетика
- Відходи

Крок 3. Формулювання концепції зеленого відновлення та екологічних цілей міста Горішні Плавні

На основі консультацій із зацікавленими сторонами та аналізу поточної ситуації команда проекту сформулювала концепцію «зеленого відновлення» для міста Горішні Плавні. У цій концепції викладено, як місто планує подолати наслідки війни, одночасно спрямовуючи процес відновлення на шлях більш стійкого, низьковуглецевого та екологічно сталого розвитку. У ній наголошується на:

1. Необхідності будівництва нових КОС.
2. Необхідності налагодження роздільного збирання відходів та їх попереднього оброблення перед захороненням.
3. Впровадженні та використанні альтернативних джерел енергії (сонячної, вітрової тощо).
4. Тепловій модернізації будівель.

Екологічні та кліматичні цілі були визначені з урахуванням:

- Цілей Європейського зеленого курсу.
- Цілей щодо обмеження підвищення температури до 1,5 °C, визначені в Паризькій угоді.
- Цілей сталого розвитку ООН.
- Національних стратегій з енергоефективності, охорони водних ресурсів та управління відходами.
- А також реалістичних можливостей реалізації запропонованих заходів на муніципальному рівні.

Крок 4. Розробка пріоритетних заходів зеленого відновлення

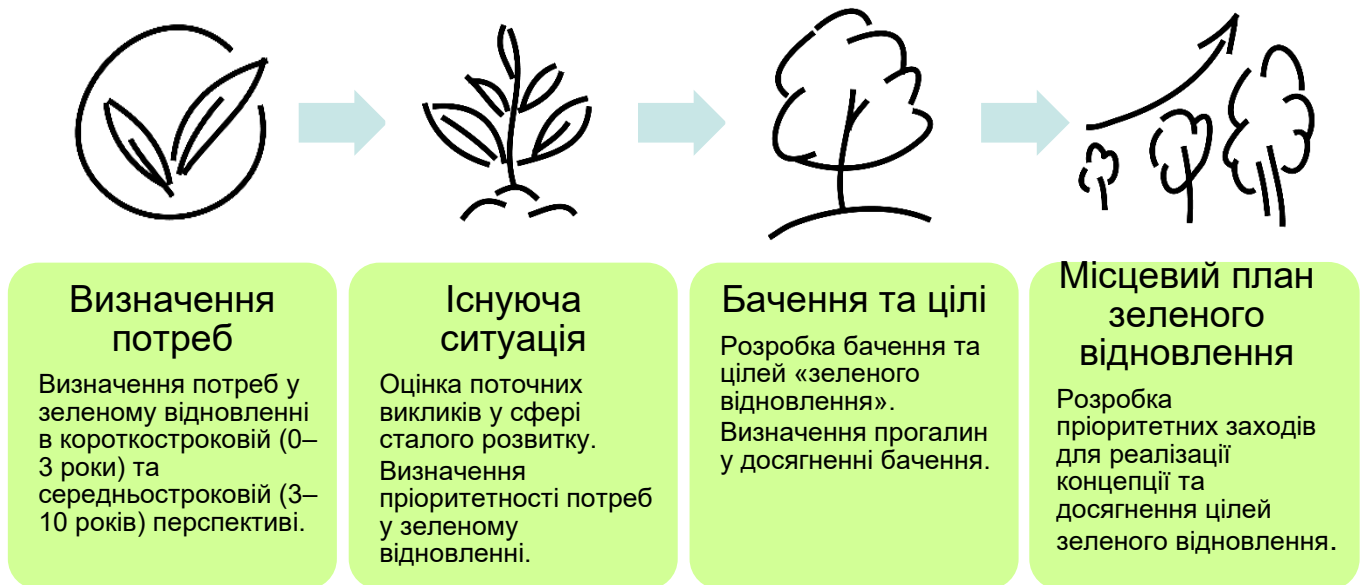
МПЗВ для Горішніх Плавнів був зосереджений на визначенні узгодженого набору пріоритетних заходів зеленого відновлення. Ці заходи спрямовані на усунення основних прогалин в інфраструктурі та охороні довкілля, виявлених під час оцінки поточної ситуації, з одночасним врахуванням існуючих муніципальних ініціатив та проектів, що реалізуються за зовнішньої підтримки. Було докладено зусиль, щоб уникнути дублювання та забезпечити реалістичність і можливість реалізації запропонованих заходів у межах інституційних, технічних та фінансових можливостей міста.

Кожен пріоритетний захід оцінювався з точки зору його внеску у скорочення викидів парникових газів, кліматичної стійкості та відповідності цілі утримання глобального потепління в межах 1,5 °C, визначеній Паризькою угодою, а також його узгодженості з Національно визначеним внеском (НВВ) України. Під час оцінки також враховувалися екологічні та соціальні вигоди, можливість реалізації та ширші тенденції розвитку, що впливають на місто, включаючи ризики, пов'язані з війною, енергетичну безпеку, наслідки зміни клімату, вступ до ЄС та еволюцію екологічних стандартів. Крім того, пріоритетні заходи були проаналізовані з точки зору їхнього внеску у досягнення Цілей сталого розвитку ООН. Завдяки такому підходу, визначені у МПЗВ бачення зеленого відновлення міста Горішні Плавні на чіткий та пріоритетований набір заходів, слугуватимуть орієнтиром для реалізації та сприятимуть мобілізації майбутніх інвестицій.

У процесі визначення пріоритетів також було враховано місцеві та глобальні тенденції, що впливають на шлях розвитку Горішніх Плавнів, зокрема триваючу невизначеність, пов'язану з війною, та ризики енергетичної безпеки, посилення наслідків зміни клімату (таких як повені та хвилі спеки), процес вступу до ЄС та жорсткіші екологічні стандарти, а також доступність міжнародного фінансування для створення зеленої та стійкої муніципальної інфраструктури.

Завдяки такому структурованому підходу МПЗВ перетворює бачення зеленого відновлення міста Горішні Плавні на чіткий та пріоритетний набір заходів, надаючи практичний план заходів для реалізації та мобілізації майбутніх інвестицій за участю NEFCO та інших міжнародних партнерів, одночасно підтримуючи зобов'язання України в рамках Паризької угоди та її Національно визначеного внеску.

Рисунок 2-1: Огляд процесу розробки місцевих планів зеленого відновлення

2.1. Підсумок залучення зацікавлених сторін

Залучення зацікавлених сторін до розробки МПЗВ для Горішніх Плавнів базувалося на структурованому аналізі зацікавлених сторін, проведеному на початку проєкту та вдосконаленому в ході семінарів та консультацій з місцевими представниками. Зацікавлені сторони були визначені відповідно до їхньої значущості для пріоритетів зеленого відновлення та рівня впливу на прийняття рішень і їх реалізацію.

Були визначені та залучені до процесу взаємодії такі основні групи зацікавлених сторін:

- Міська рада міста Горішні Плавні;
- Виконавчі органи міської ради (відповідальні за питання фінансів, житлово-комунального господарства, економічного розвитку та ресурсів та містобудування);
- Комунальні підприємства (КП «СПЕЦЕКО», КВП "ТЕ" М. ГОРІШНІ ПЛАВНІ", КП ВУВКГ);
- Полтавська обласна військова адміністрація (Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації (ПОДА), Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій ПОДА);
- Центральні міністерства, державні органи, Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України (Мінекономіки), Міністерство розвитку громад та територій України, (Мінрозвитку), Національна комісія що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), Державне агентство з відновлення та розвитку інфраструктури України);
- Громадяни міста Горішні Плавні;
- Вразливі групи (жінки, люди похилого віку, особи з інвалідністю, внутрішньо переміщені особи, ветерани, молодь);
- Підприємці та місцеві підприємства;
- ГО та волонтерські організації (ГО «Центр муніципального розвитку»);
- Донори та міжнародні фінансові інституції (NEFCO, інші МФІ);
- Міжнародні агентства (SIDA, ПРООН, інші агентства ООН);
- Сусідні громади;

– Медіа та міста-побратими.

Рисунок 2-2. Карта зацікавлених сторін для міста Горішні Плавні

Карта зацікавлених сторін у Горішніх Плавнях для МПЗВ

Зацікавлена сторона в кожній групі

- Власник МПЗВ:
 1. Кременчуцька міська рада
 2. Комунальні підприємства
- Громадяни
 3. Громадяни (в т. ч. вразливі групи: жінки, люди з інвалідністю, люди похилого віку та внутрішньо переміщені особи)
 4. Молодь
 5. Ветерани
- Органи державної влади
 6. Полтавська обласна військова адміністрація
 7. Профільні міністерства (Мінрозвитку, Мінекономіки), НКРЕКП
 8. Агентство відновлення
- Донори та фонди
 9. Міжнародні фінансові інституції, наприклад NEFCO, ЄБРР, інші донори для інвестицій
 10. Міжнародні організації, наприклад, SIDA, ПРООН та агентства ООН
- Міська громада
 11. Підприємства міста
 12. ГО, волонтерські організації
 13. Сусідні громади
- Інші
 14. Медіа
 15. Міста-побратими та міста-сателіти в інших країнах

Карта зацікавлених сторін

За допомогою матриці впливу та значущості (Рис. 2-2 вище) було визначено пріоритетність зацікавлених сторін, приділивши особливу увагу групі, класифікованій як «високий вплив, висока релевантність». До цієї групи входять Горішньоплавнівська міська рада, комунальні підприємства, ключові національні та регіональні органи влади, донори, фонди, міжнародні агентства та представники організованого громадянського суспільства. Ці зацікавлені сторони були залучені на різних рівнях протягом усього процесу розробки МПЗВ, щоб забезпечити відповідальність за результати та їхню реалістичність.

Опис проведеної взаємодії із зацікавленими сторонами.

Залучення зацікавлених сторін до розробки МПЗВ міста Горішні Плавні здійснювалося з використанням практичного та адаптованого до контексту підходу, що поєднував семінари, опитування та цільові консультації. Детальна інформація та результати процесу залучення зацікавлених сторін задокументовані у Звіті про поточну ситуацію та Звіті про визначення обсягу робіт у рамках підготовки МПЗВ. Процес залучення був зосереджений на інформуванні зацікавлених сторін, зборі відгуків та залученні ключових місцевих суб'єктів до визначення пріоритетних викликів, потреб у зеленому відновленні та потенційних заходів.

Для залучення муніципальних відділів та департаментів, комунальних підприємств, представників громадянського суспільства та інших зацікавлених сторін використовувалися структуровані обговорення та письмові відгуки (онлайн-опитування). Відгуки громадян та вразливих груп населення збиралися переважно за допомогою опитувань та через громадські організації. Такий підхід забезпечив врахування під час розроблення МПЗВ потреб і пріоритетів, визначених на місцевому рівні, водночас гарантуючи реалістичність та практичну здійсненність запропонованих заходів в умовах воєнного стану.

Були організовані семінари (один офлайн та один онлайн) за участю представників муніципальних відділів та департаментів, комунальних підприємств, організацій громадянського суспільства та експертів. Ці

семінари були використані для перевірки оцінки поточної ситуації, обговорення пріоритетних викликів та визначення потреб і можливостей зеленого відновлення.

Детальне опитування зацікавлених сторін, описане у звіті про визначення обсягу робіт, було використано для збору структурованої інформації від муніципальних зацікавлених сторін та обраних представників громади. Опитування допомогло визначити пріоритетність секторів та виявити потенційні ризики, потреби та обмеження щодо реалізації.

Консультації з комунальними підприємствами у секторах централізованого теплопостачання, водопостачання, водовідведення, управління відходами були зосереджені на технічній здійсненності, інвестиційних прогалинах та операційних викликах.

Залучення громадян та вразливих груп було забезпечено через представників міської ради та онлайн-опитування для збору безпосередніх думок, що гарантувало відображення в МПЗВ таких соціальних аспектів, як фінансова доступність, надійність послуг та інклюзивність.

Цей процес забезпечив те, що МПЗВ має місцеве коріння, відображає потреби, сформульовані муніципалітетом, та ґрунтується на практичному досвіді виконавців послуг та представників громади. МПЗВ є результатом взаємодії місцевої громади та досягнення консенсусу в умовах воєнного часу.

Спрощений план залучення зацікавлених сторін

Залучення зацікавлених сторін тривало протягом усього періоду підготовки та реалізації МПЗВ, а також на етапах проекту, відповідно до таких принципів:

- тісно співпрацювати з міською радою, комунальними підприємствами та міжнародними фінансовими інститутами під час розробки та фінансування проекту;
- консультуватися та залучати громадян, де це можливо та доцільно, ГО та вразливі групи під час планування та реалізації секторальних заходів.

Такий підхід забезпечує прозорість, підзвітність та стали зацікавленість зацікавлених сторін у заходах зеленого відновлення.

Таблиця 2-1: Огляд заходів із залучення зацікавлених сторін

№	Назва	Тема	Дата	Загальна кількість учасників [осіб]	Представники ОМС та КП* [осіб]	Жінки [%]
1	Онлайн-частина семінару № 1	Визначення ключових екологічних викликів, потреб у зеленому відновленні та пріоритетних секторів	11 листопада 2025	7	7	84,7%
2	Семінар № 1, офлайн-частина		20 листопада 2025	9	9	66,7%
3	Семінар № 2, загальна частина 1	Підтвердження оцінки поточної ситуації, обговорення концепції зеленого відновлення та пріоритетних заходів	25 лютого 2026	7	7	85,7%
4	Семінар № 2, частина 2		12 березня 2026	8	8	50,0%
5	Онлайн-опитування	Визначення пріоритетних потреб, загальний опис та обґрунтування (для всіх мешканців міста)	вересень 2025 – березень 2026	10	8	60,0%
6	Підсумкова сесія	Заклучна презентація та обговорення планів заходів міста	25 березня 2026	7	7	85,7%

*Примітка до таблиці 2-1: *До представників органів місцевого самоврядування (ОМС) та комунальних підприємств (КП) зараховано представників міської ради, її виконавчих органів, а також представників комунальних підприємств, установ та організацій.*

Процес залучення зацікавлених сторін до розробки МПЗВ міста Горішніх Плавнів забезпечив широку інституційну участь, залучення громадянського суспільства та представництво вразливих груп у межах практичних обмежень поточного контексту. Такий підхід посилив актуальність, реалістичність та місцеву відповідальність за МПЗВ і забезпечує міцну основу для її впровадження та майбутньої співпраці з NEFCO та іншими партнерами.

Через тривалу війну в Україні залучення зацікавлених сторін та консультації проводилися в складних умовах. Особисті зустрічі та переговори часто було важко організувати, особливо в періоди підвищених ризиків для безпеки, частих повітряних тривог та обмежень, пов'язаних із заходами цивільного захисту. Крім того, на процес залучення впливали перебої з енергопостачанням, зокрема відключення електроенергії та тимчасова нестабільність або відсутність теплопостачання в муніципальних будівлях та громадських об'єктах у зимовий період. Ці фактори обмежували можливість проведення очних зустрічей, що вимагало більшого використання гібридних та дистанційних форматів комунікації, а також проведення коротших, більш цілеспрямованих сесій залучення.

Незважаючи на ці обмеження, Горішні Плавні забезпечили проведення консультацій з ключовими зацікавленими сторонами та врахування їхніх пропозицій у МПЗВ, підтримуючи місцеву відповідальність та безперервність процесу планування в умовах війни.

2.2. Потреби у сфері зеленого відновлення

Огляд визначених потреб у зеленому відновленні

Потреби Горішніх Плавнів у зеленому відновленні були визначені на основі комунікації із зацікавленими сторонами міста, офлайн-семінару (листопад 2025 р.), інтерв'ю з обраними муніципальними відділами та департаментами та комунальними підприємствами, результатів опитування, представлених у звіті про визначення обсягу робіт, та секторальної оцінки, проведеної експертами у відповідних галузях. Аналіз було вдосконалено за допомогою результатів аналізу SWOT щодо сталого розвитку, проведеного з представниками міста та підтвердженого під час подальших обговорень (семінар № 1).

Оцінка підтвердила, що місто Горішні Плавні стикається зі структурними викликами, пов'язаними зі старінням комунальної інфраструктури, екологічним навантаженням, ризиками енергетичної безпеки та обмеженим муніципальним фінансуванням, які поглибилися внаслідок триваючої війни. Водночас місто демонструє потужний інституційний потенціал, активну участь у проєктах, що підтримуються міжнародними фінансовими інституціями, та чітку стратегічну орієнтацію на екологічні стандарти ЄС та циркулярну економіку.

На основі цього процесу було визначено пріоритетні потреби зеленого відновлення на короткострокову (0–3 роки) та середньострокову (3–10 років) перспективи, зосередивши увагу на секторах, що забезпечують найбільший соціальний, екологічний та технічний вплив і де реалізація є можливою в межах можливостей муніципалітету.

Пріоритетними секторами, визначеними містом Горішні Плавні, є:

- 1 Водопостачання та очищення стічних вод
- 2 Будівлі
- 3 Енергетика

4 Відходи

Таблиця 2-2: Коротко- та середньострокові потреби у зеленому відновленні

Пріоритети на 0–3 роки			Пріоритети на 3–10 років		
Пріоритет	Опис	Сектор	Пріоритет	Опис	Сектор
1	Необхідно провести реконструкцію магістрального водопроводу від насосної станції 2-го підйому до насосної станції 3-го підйому. Будівництво нових каналізаційних очисних споруд потужністю 12,5 тис. м³/добу в Горішніх Плавнях (проектні роботи та реалізація проекту)	Водопостачання та водовідведення	1	Будівництво нових каналізаційних очисних споруд.	Водопостачання та водовідведення
2	Впровадження автоматизованої системи моніторингу та управління енергоспоживанням для всіх муніципальних громадських будівель. Будівництво житлових будинків з високою енергоефективністю для внутрішньо переміщених осіб. Термомодернізація пріоритетних громадських будівель, що перебувають у комунальній власності. Встановлення дахових сонячних електростанцій (СЕС) з системами накопичення енергії для забезпечення резервного живлення будівель комунальної власності.	Будівлі	2	Комплексна термомодернізація громадських будівель, що належать муніципалітету (лікарень, дитячих садків та шкіл), з установкою вискоєфективної системи вентиляції. Заміна енергоємного електричного обладнання (кухонне та пральне обладнання тощо) у громадських будівлях на більш енергоефективні альтернативи. Модернізація внутрішніх теплорозподільних мереж (заміна кородованих трубопроводів, утеплення трубопроводів, встановлення теплоізоляційників та індивідуальних теплових підстанцій з резервним живленням, балансувальних клапанів) у всіх багатоквартирних будинках.	Будівлі
3	Розробка муніципального енергетичного плану до 2030 року або на більш тривалий період. Оптимізація мереж централізованого теплопостачання. Встановлення фотоелектричних систем з пристроями накопичення енергії для резервного живлення критично важливих об'єктів централізованого теплопостачання та водопостачання.	Енергетика	3	Поступова реконструкція мереж централізованого теплопостачання з використанням попередньо ізольованих труб. Заміна всього енергоємного обладнання (наприклад, насосів, компресорів, вентиляторів) на більш енергоефективні альтернативи в муніципальних об'єктах ЦТ та водопостачання.	Енергія

Пріоритети на 0–3 роки			Пріоритети на 3–10 років		
Пріоритет	Опис	Сектор	Пріоритет	Опис	Сектор
4	Для реконструкції полігону твердих відходів необхідна проєктна документація. Зменшення кількості несанкціонованих звалищ. Організація роздільного збирання побутових відходів, включаючи збирання небезпечних відходів у складі побутових. Отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів для продовження роботи полігону.	Відходи	4	Реконструкція існуючого полігону з установкою обладнання для компостування та сортування відходів. Досягнення національних цілей щодо підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу.	Відходи

Результати SWOT-аналізу та пріоритети муніципалітету

Визначення пріоритетів зеленого відновлення безпосередньо відображає результати SWOT-аналізу, проведеного під час семінару № 1, який висвітлив:

- невідкладні ризики, пов'язані з обмеженою модернізацією системи управління побутовими відходами, недостатньою екологічною відповідністю полігону, зношеними мережами водопостачання та застарілою інфраструктурою водовідведення, відсутністю Муніципального енергетичного плану, високими втратами тепла в мережах централізованого тепlopостачання та значною залежністю від викопного палива;
- значні можливості, що випливають з поточного проєкту модернізації систем водопостачання та водовідведення, що підтримується NEFCO, потенційного доступу до фінансування з боку міжнародних фінансових інституцій (NEFCO, ЄБРР, ЄІБ), інструментів фінансування циркулярної економіки та енергоефективності, узгоджених з ЄС, інтеграції в платформу державних інвестицій DREAM та наявності варіантів використання відновлюваних джерел енергії, таких як біомаса та сонячні фотоелектричні системи на дахах;
- сильні сторони муніципалітету, такі як централізоване покриття послугами водопостачання, водовідведення, опалення та управління відходами, функціонуючі комунальні підприємства з оперативним досвідом, продемонстрована інституційна стійкість у воєнних умовах, політична прихильність до модернізації інфраструктури та активна участь у національних ініціативах та ініціативах, що підтримуються донорами;
- слабкі сторони, включаючи старіння інфраструктурних активів у всіх пріоритетних секторах, обмежений муніципальний бюджет та можливості співфінансування, нестачу кваліфікованого технічного персоналу, низький рівень автоматизації та цифрових систем моніторингу, обмежену інтеграцію відновлюваних джерел енергії, а також недорозвинену інфраструктуру сортування та переробки відходів.

Визначені пріоритети також повністю узгоджені з підтвердженими муніципальними цілями, обговореними під час інтерв'ю та консультацій, а також із зобов'язаннями України в рамках Національно визначеного внеску (НВВ) до Паризької угоди.

2.3. Оцінка поточної ситуації

Огляд поточної ситуації в місті Горішні Плавні

Горішні Плавні – це місто середнього розміру в Полтавській області з централізованими системами водопостачання, водовідведення, централізованого теплопостачання та збирання відходів. Це відносно молоде, спеціально побудоване гірниче місто, де розташовані великі підприємства з видобутку залізної руди, які приносять значні доходи до бюджету, але також створюють вразливість у разі призупинення або скорочення діяльності цих підприємств. Хоча основні послуги залишаються в робочому стані, більшість систем комунального господарства були побудовані за радянських часів і потребують модернізації. Зношення інфраструктури у поєднанні з обмеженими фінансовими можливостями муніципалітету та нестабільністю у воєнний час створює значні структурні ризики для сталого розвитку.

Горішні Плавні не зазнали прямої окупації чи масштабних фізичних руйнувань; однак непрямі наслідки війни суттєво впливають на муніципальні системи. До них належать перебої з електропостачанням через нестабільність національної енергомережі, зростання цін на енергоносії, порушення ланцюгів постачання матеріалів та обладнання, посилення фінансового тиску на муніципальні бюджети та демографічні зміни, пов'язані з внутрішньо переміщеними особами (ВПО). Невизначеність у воєнний час також спричинила затримку капітальних інвестицій та збільшила операційні ризики у секторах критичної інфраструктури.

Обґрунтування пріоритетності секторів

Водопостачання та водовідведення

Водопостачання міста здійснюється з поверхневих вод річки Дніпро. Централізована міська система водопостачання обслуговує населення міста, комунальні та промислові підприємства. Каналізаційна система в Горішніх Плавнях побудована за принципом неповної роздільної системи. Побутові та промислові стічні води скидаються через міську каналізаційну мережу. Централізовані системи водопостачання та водовідведення технічно застарілі. Існує потреба у будівництві нових каналізаційних очисних споруд потужністю 12,5 тис. м³/добу на майданчику поряд із старими існуючими спорудами із застосуванням новітніх сучасних технологій очищення. Наразі очищені стоки перекачуються до об'єкта гірничодобувної промисловості; їх підйом на висоту 120 м створює екологічні ризики, зумовлює величезне споживання електроенергії та залежність міста від приватної компанії у разі затримки нового будівництва.

Цей сектор є пріоритетним через його екологічну чутливість, важливість для громадського здоров'я та вимоги щодо приведення у відповідність до стандартів ЄС.

Будівлі

Муніципальні громадські будівлі були зведені в радянський період з низькими стандартами енергоефективності та ще не пройшли комплексну енергетичну модернізацію. Муніципальні та житлові будівлі характеризуються високими тепловтратами, застарілими внутрішніми системами опалення та низькою енергоефективністю. Споживання енергії в громадських будівлях залишається неефективним, що сприяє підвищенню експлуатаційних витрат та викидів парникових газів. Системи моніторингу та управління енергоспоживанням перебувають на стадії розвитку. Сектор будівництва є пріоритетним через його прямий зв'язок із споживанням енергії та витратами муніципального бюджету, а також значний соціальний та екологічний вплив.

Енергетика

Енергетична система характеризується високою залежністю від природного газу та зношеними мережами централізованого теплопостачання. Втрати тепла залишаються високими через зношені трубопроводи. Інтеграція відновлюваних джерел енергії є мінімальною, а система енергоменеджменту перебуває на стадії розвитку. Нестабільність електропостачання ще більше збільшує вразливість системи. Пріоритетність

енергетичного сектору відображає його комплексний вплив на викиди парникових газів та енергетичну безпеку муніципалітету.

Управління відходами

У місті діє лише базова система управління побутовими відходами. Послуги з управління побутовими відходами охоплюють близько 90 % населення. Роздільне збирання ресурсоцінних відходів, ще не запроваджено, і всі зібрані побутові відходи наразі захоронюються на міському полігоні твердих побутових відходів, який обслуговує місто. Полігон потребує подальшої реконструкції, зокрема встановлення систем збору фільтрату та звалищного газу. Практики циркулярної економіки залишаються недостатньо розвиненими.

Управління відходами є пріоритетним завданням через ризики забруднення ґрунту та ґрунтових вод, викиди метану та зобов'язання щодо ієрархії управління відходами, передбачені законодавством ЄС.

Таблиця 2-3: Виклики у сфері сталого розвитку за секторами

Пріоритет	Сектор	Основні виклики та потреби у відновленні	Вплив на сталий розвиток
1	Водопостачання та водовідведення	- Моральний та фізичний знос інфраструктури водопостачання, що призводить до ризиків надійності, втрат води та неефективності експлуатації. - Застарілі системи тепло- та електропостачання, що обслуговують інфраструктуру водопостачання, з низькою енергоефективністю та обмеженою стійкістю. - Висока залежність критично важливої інфраструктури комунальних послуг від традиційних джерел енергії та обмежене використання відновлюваних джерел енергії. - Недостатня ефективність очистки стічних вод очисних споруд та потреба у сучасних каналізаційних очисних спорудах, що відповідають екологічним стандартам. - Потреба в комплексній модернізації інфраструктури водопостачання та водовідведення для підвищення надійності послуг, енергоефективності та довгострокової стійкості.	• Підвищений ризик перебоїв у наданні послуг водопостачання та водовідведення. • Неефективне використання водних та енергетичних ресурсів. • Вищі експлуатаційні витрати та нижчі показники енергоефективності комунальної інфраструктури. • Постійний тиск на навколишнє середовище через недостатню очистку стічних вод. • Обмежена стійкість та сталість критично важливих комунальних послуг.
2	Будівлі	Муніципальні будівлі - Відсутність ефективної системи управління об'єктами та енергоспоживанням. - Низька енергоефективність огорожувальних конструкцій будівель. - Застарілі технічні системи в будівлях. - Недостатньо опалювані будівлі: 109 кВт·год/м² (фактичне споживання) проти 208 кВт·год/м² (нормалізована потреба). - Низька енергоефективність: 208 кВт·год/м² (нормалізована) проти 120 кВт·год/м² (нормативна). - Низька якість повітря в приміщеннях, відсутність теплового комфорту.	• Високий рівень викидів парникових газів • Енергонеєфективність та втрати • Низька енергетична стійкість та безперебійність постачання • Енергетична бідність та доступність - Зростання операційних витрат

Пріоритет	Сектор	Основні виклики та потреби у відновленні	Вплив на сталий розвиток
		- Низькі темпи енергетичної модернізації будівель. - Висока залежність від постачання електроенергії з національних мереж. - Низька частка місцевої електроенергії з відновлюваних джерел та відсутність потужностей для її накопичення. - Відсутність даних щодо електроенергії з відновлюваних джерел. Житлові будівлі - Відсутність ефективної системи управління об'єктами. - Низькі енергоефективні показники огорожувальних конструкцій будівель. - Застарілі технічні системи в будівлях. - Недостатньо опалювані будівлі (139 кВт·год/м² фактичне споживання проти 173 кВт·год/м² нормалізоване). - Погана якість повітря в приміщеннях, відсутність теплового комфорту. - Висока вразливість споживачів централізованого теплопостачання до перебоїв у постачанні тепла. - Дуже низький рівень енергетичної модернізації будівель. - Висока залежність опалення приміщень від постачання газу. - Висока залежність від постачання електроенергії з національних мереж. - Відсутність даних щодо електроенергії та тепла з відновлюваних джерел. - Висока частка внутрішньо переміщених осіб (15 % населення). - Відсутність будівництва постійного житла для внутрішньо переміщених осіб.	
3	Енергетика	Сектор ЦТ: - Сильна залежність від природного газу як основного палива. - Недостатній контроль процесів виробництва та постачання тепла. - Високе споживання електроенергії для функціонування систем централізованого теплопостачання. - Обмежений досвід реалізації проєктів з використання відновлюваних джерел тепла. - Низька енергоефективність підключених будівель. - Застарілі мережі централізованого теплопостачання з досить високими технічними втратами. - Високі капітальні витрати на заміну мережі.	• Високий рівень викидів парникових газів та забруднення повітря. • Високі втрати енергії та низька енергоефективність. • Підвищені ризики енергетичної безпеки. • Вразливість до перебоїв з енергопостачанням. • Високі експлуатаційні витрати.

Пріоритет	Сектор	Основні виклики та потреби у відновленні	Вплив на сталий розвиток
		Сектор електропостачання: - Повна залежність від постачання електроенергії з загальнонаціональних електромереж. - Вразливість до перебоїв у роботі національної електромережі. - Відсутність місцевих потужностей з виробництва та зберігання електроенергії з відновлюваних джерел. - Висока енергоємність комунального та житлового секторів міста. Вуличне освітлення: - Повна залежність від електропостачання з енергомереж. - Відсутність розвитку місцевих потужностей з виробництва та зберігання електроенергії з відновлюваних джерел. - Вразливість до перебоїв у роботі національної електромережі. Система газопостачання: - Критична залежність від зовнішніх поставок газу. - Високий попит на газ у секторах послуг та централізованого теплопостачання.	
4	Відходи	- Застаріла та сильно зношена інфраструктура збирання побутових відходів знижує надійність та ефективність роботи. - Відсутність системи роздільного збирання побутових відходів. - Відсутність системи збирання та оброблення біовідходів перешкоджає дотриманню вимог ЄС щодо зменшення захоронення біовідходів. - Відсутність інтегрованого об'єкта попереднього оброблення побутових відходів. У місті немає об'єкту, здатного обробляти побутові відходи відповідно до стандартів ЄС (сортування, рециклінг, оброблення біовідходів тощо). - На звалищі відсутні системи збору фільтрату та звалищного газу, що створює екологічні та кліматичні ризики. - Звалище потребує реконструкції та модернізації.	• накопичення відходів; • забруднення ґрунту та ґрунтових вод; • викиди парникових газів, зокрема метану; • втрата ресурсоцінних матеріалів, що підлягають рециклінгу.

3. Зелене відновлення

3.1. Бачення зеленого відновлення

Бачення для Горішніх Плавнів структуровано за трьома часовими горизонтами, щоб відобразити перехід міста від нагальних потреб у відновленні до середньострокової модернізації та довгострокового сталого розвитку.

Короткострокове бачення зеленого відновлення (0–3 роки)

«Стабілізувати критичну муніципальну інфраструктуру, зменшити втрати ресурсів та забезпечити надійне надання основних послуг як основу для відновлення та подальшого функціонування міста».

- Водопостачання та водовідведення – відновлення надійності критично важливої інфраструктури водопостачання та водовідведення, зменшення технічних втрат, підвищення експлуатаційної ефективності та забезпечення безперебійного надання послуг.
- Будівлі – здійснити необхідні ремонти та цільові енергозберігаючі заходи в муніципальних та житлових будівлях для покращення функціональності, теплового комфорту та безперебійності обслуговування.
- Енергетика – забезпечити стабільне тепло- та електропостачання, посилити стійкість критичної енергетичної інфраструктури та зменшити безпосередні ризики енергетичної безпеки.
- Відходи – підвищення операційної ефективності послуг управління відходами, запровадження роздільного збирання та підготовка технічної документації для модернізації системи.

Середньострокове бачення зеленого відновлення (3–10 років)

«Модернізувати інфраструктурні системи, підвищити енерго- та ресурсоефективність та поступово привести комунальні послуги у відповідність до екологічних стандартів ЄС».

- Вода та стічні води – модернізувати інфраструктуру та технології, підвищити енергоефективність, зміцнити незалежність послуг та покращити ефективність очищення стічних вод відповідно до чинних стандартів.
- Будівлі – розширити масштаби термомодернізації та підвищення енергоефективності в громадських та житлових будівлях з метою скорочення споживання, зниження витрат та поліпшення умов у приміщеннях.
- Енергетика – диверсифікація джерел енергії, підвищення ефективності систем тепло- та електропостачання та розширення використання відновлюваних джерел енергії для зміцнення енергетичної безпеки та скорочення викидів.
- Відходи – створити потужності для перероблення побутових відходів, реконструювати полігон для захоронення відходів відповідно до національних стандартів та стандартів ЄС, а також поступово досягати цілей у сфері рециклінгу відходів.

Довгострокове бачення зеленого відновлення (10+ років)

«Горішні Плавні як стійке, зелене та конкурентоспроможне місто з ресурсоефективною інфраструктурою, високою якістю життя, міцною економічною базою та сприятливим середовищем для мешканців, бізнесу та відвідувачів.»

- Водопостачання та водовідведення – місто розвиває надійну, енергоефективну та стійку систему водопостачання та водовідведення шляхом зміцнення незалежності послуг, модернізації інфраструктури та технологій, поліпшення якості очищення стічних вод та підвищення експлуатаційної спроможності місцевого водоканалу.
- Будівлі – мешканці громади живуть, працюють, навчаються та отримують медичну допомогу в більш технічно сучасних та енергетично стійких будівлях, що забезпечують покращену енергоефективність, тепловий комфорт, якість внутрішнього повітря, з вищою надійністю та нижчою вартістю енергопостачання.
- Енергетика – забезпечено енергетичну безпеку та сталий енергетичний розвиток громади шляхом створення стійкої, диверсифікованої, низьковуглецевої місцевої енергетичної інфраструктури з високою ефективністю на основі відновлюваних джерел енергії для надійного тепло- та електропостачання в умовах військових та кліматичних ризиків.
- Відходи – місто розвиває безпечну, сталу та економічно життєздатну систему управління відходами відповідно до ієрархії управління відходами, спираючись на міжмуніципальне співробітництво та інтеграцію до регіональної інфраструктури управління відходами для забезпечення довгострокового зеленого відновлення і розвитку.

Разом ці бачення створюють стратегічну основу для спрямування інвестицій, визначення пріоритетності заходів з відновлення та підтримки переходу міста до більш стійкої, ресурсоефективної та орієнтованої на майбутнє моделі міського розвитку.

Позитивні наслідки зеленого відновлення не обмежуватимуться лише пріоритетними секторами, а поширяться на місто в цілому. До довгострокових переваг належатимуть покращення стану здоров'я населення та умов життя, підвищення стійкості міст до зміни клімату та ризиків для безпеки, підвищення економічної конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості, зміцнення соціальної згуртованості та інклюзивності, покращення міського середовища та громадських просторів, а також посилення інституційної спроможності та підвищення якості врядування. Зелений перехід також сприятиме сталому пересуванню, кліматично-орієнтованому містобудуванню та інноваціям у сфері надання муніципальних послуг.

3.2. Довгострокове бачення, екологічні цілі та прогалини

У Таблиці 3-1 представлено довгострокове бачення зеленого відновлення, екологічні цілі та існуючі прогалини для пріоритетних секторів у місті Горішні Плавні. Таблиця була розроблена на основі висновків Звіту про поточну ситуацію та Звіту про визначення обсягу робіт, результатів семінарів та інтерв'ю із зацікавленими сторонами, а також технічної оцінки консультанта. Вона перетворює загальну концепцію зеленого відновлення на довгострокові цілі для конкретних секторів, визначає вимірювані екологічні цілі та висвітлює ключові прогалини та обмеження, які необхідно усунути для досягнення цих цілей.

Виявлені прогалини відображають технічні, інституційні, фінансові та пов'язані з потенціалом обмеження та слугують основою для визначення пріоритетних заходів у рамках Місцевого плану зеленого відновлення, а також для спрямування майбутньої технічної допомоги та інвестиційної підтримки від NEFCO та інших міжнародних партнерів.

Таблиця 3-1: Довгострокове бачення, екологічні цілі та прогалини

Сектор	Довгострокове бачення	Цілі	Прогалини
Водопостачання та водовідведення	Місто розвиває надійну, енергоефективну та стійку систему водопостачання та водовідведення шляхом зміцнення незалежності послуг, модернізації інфраструктури та технологій, поліпшення якості очищення стічних вод та підвищення експлуатаційної спроможності місцевого водоканалу.	Ціль 1: Підвищення надійності системи водопостачання міста; Ціль 2: Підвищення незалежності, надійності, безперебійної роботи системи водовідведення міста	Обмежене бюджетне фінансування Відсутність розробленої проєктної документації. Потреба у нарощуванні потенціалу та навчанні персоналу. Залежність системи скидання очищених стічних вод від приватної компанії.
Будівлі	Мешканці громади живуть, працюють, навчаються та отримують медичну допомогу в більш технічно сучасних та енергетично стійких будівлях, що забезпечують покращену енергоефективність, тепловий комфорт, якість внутрішнього повітря, з вищою надійністю та нижчою вартістю енергопостачання.	Ціль 1: Підвищити енергетичну ефективність та безпеку, тепловий комфорт та якість повітря в приміщеннях об'єктів соціальної інфраструктури міста. Ціль 2: Посилити енергетичну ефективність та стійкість житлового фонду міста. Ціль 3: Забезпечити постійне соціальне житло для ВПО	Необхідність вдосконалення системи управління об'єктами та енергоменеджменту. Обмежене бюджетне фінансування глибокої енергетичної модернізації будівель. Низький тепловий комфорт та якість повітря в приміщеннях. Низька економічна привабливість проєктів енергетичної модернізації через недостатнє опалення будівель. Нестача кваліфікованих будівельних підрядників.
Енергетика	Забезпечено енергетичну безпеку та сталий енергетичного розвиток громади шляхом створення стійкої, диверсифікованої, низьковуглецевої місцевої енергетичної інфраструктури з високою ефективністю на основі відновлюваних джерел енергії для надійного тепло- та електропостачання в умовах військових та кліматичних ризиків.	Ціль 1: Забезпечити ефективне планування та управління розвитком муніципальної енергетики. Ціль 2: Підвищити ефективність, надійність та задоволеність споживачів ЦТ. Ціль 3: Збільшити місцеве виробництво відновлювальної та низьковуглецевої теплової та електричної енергії.	Відсутність муніципальної енергетичної стратегії. Обмежене бюджетне фінансування для масштабної енергетичної трансформації. Необхідність детальних техніко-економічних обґрунтувань для впровадження когенерації, джерел відновлювальної енергії, оцінки стійкості постачання біомаси. Обмежений місцевий досвід у сфері технологій відновлюваної енергії та

Сектор	Довгострокове бачення	Цілі	Прогалини
			передової автоматизації систем. Недостатній рівень контролю процесів теплогенерації та теплопостачання. Низька енергоефективність будівельного фонду. Необхідність нарощування потенціалу та навчання персоналу.
Відходи	Місто розвиває безпечну, сталу та економічно життєздатну систему управління відходами відповідно до ієрархії управління відходами, спираючись на міжмуніципальне співробітництво та інтеграцію до регіональної інфраструктури управління відходами для забезпечення довгострокового зеленого відновлення і розвитку.	Ціль 1: Формування основи для планування та розвитку системи управління відходами, що враховує фінансову доступність для мешканців. Ціль 2: Створення та модернізація інфраструктури ефективного управління відходами (збирання відходів, роздільне збирання, перевезення, попереднє оброблення, ліквідація та рекультивація сміттєзвалища). Ціль 3: Підвищення обізнаності участі громадськості у роздільному збиранні відходів та запобіганню їх утворенню.	Відсутнє роздільне збирання побутових відходів та інфраструктури для операцій з відновлення побутових відходів. Полігон не відповідає вимогам законодавства та потребує рекультивації Застарілий парк транспортних засобів та обладнання для збирання відходів. Необхідність зміни поведінки населення та посилення механізмів контролю за дотриманням законодавства..

3.3. Тенденції, ризики та можливості для зеленого відновлення

Тенденції

Горішні Плавні — відносно молоде місто на березі річки Дніпро з потужним промисловим потенціалом, значними виробничими потужностями та усталеною роллю одного з ключових економічних центрів Полтавської області. Історично розвиток міста базувався на видобувній промисловості та переробці залізної руди, які доповнюються підприємствами переробної промисловості, житлово-комунального господарства, а

також розвиненим сектором малого та середнього підприємництва, зокрема у сфері трикотажного виробництва.

Традиційно громада характеризується відносно високим рівнем оплати праці, активною зовнішньоекономічною та інвестиційною діяльністю, а також стабільною дохідною базою місцевого бюджету. Розвитку міста сприяє наявність розвиненої соціальної, культурної та сервісної інфраструктури, що забезпечує належні умови для проживання населення та здійснення господарської діяльності.

Місцевий рівень

На місцевому рівні для планування зеленого розвитку громади особливе значення мають кілька довгострокових структурних тенденцій. Старіння населення, зростання демографічного навантаження та обмежені перспективи приросту чисельності населення можуть призвести до посилення навантаження на систему надання муніципальних послуг і збільшення видатків на соціальну сферу. Водночас економіка міста залишається значною мірою залежною від діяльності великих промислових підприємств, що, з одного боку, забезпечує економічну стабільність та надходження до місцевого бюджету, а з іншого — створює додаткові ризики в умовах скорочення виробництва або порушення роботи промислового комплексу. Існуюча інженерна та комунальна інфраструктура потребує систематичної модернізації та постійних інвестицій, тоді як промисловий характер міста й надалі зумовлює значний антропогенний вплив на довкілля та формує суттєве техногенне навантаження на природні екосистеми.

З точки зору розвитку, Горішні Плавні також демонструють кілька сприятливих тенденцій. Його стратегічне розташування, промислова база, існуючі виробничі активи та традиція залучення зовнішніх інвестицій створюють сприятливі умови для подальшої модернізації, економічної диверсифікації та залучення нового капіталу. Попередній процес стратегічного планування міста розроблявся за міжнародної технічної підтримки, передбачав участь багатьох зацікавлених сторін і був чітко пов'язаний з довгостроковими цілями екологічної безпеки, покращення інфраструктури та якості життя. Це забезпечує важливу інституційну основу для планування та реалізації «зеленого відновлення», що підтримується донорами.

У нинішніх умовах на ці довгострокові тенденції розвитку додатково впливають більш широкі зовнішні фактори, зокрема нестабільність у воєнний час, енергетична незахищеність, перебої в ланцюгах постачання, інфляційний тиск на утримання інфраструктури та зростаючі потреби в адаптації до кліматичних змін. Ці тенденції підкреслюють необхідність заходів зеленого відновлення, які підвищують стійкість, модернізують інфраструктуру, зменшують екологічні ризики та сприяють більш диверсифікованому та сталому міському розвитку.

Національний рівень

На національному рівні поточна реалізація плану реформ у межах програми Ukraine Facility, разом із поступовою інтеграцією України до Європейського зеленого курсу та наближенням до законодавства ЄС, безпосередньо визначає напрями муніципального планування. Ці процеси підвищують вимоги щодо дотримання норм, звітності та інвестиційного планування в таких сферах, як енергоефективність, охорона довкілля та управління відходами, водночас створюючи можливості для міжнародного фінансування, технічної допомоги та інституційного зміцнення. Паралельно з цим війна ще більше прискорила процес визначення пріоритетності енергетичної безпеки, стійкості та децентралізованих інфраструктурних рішень.

Глобальний рівень

На глобальному рівні прискорення кліматичних змін, посилення рамок кліматичної політики та нестабільність на енергетичних ринках формують довгостроковий контекст для прийняття рішень щодо муніципальних інвестицій. Зростаюча частота та інтенсивність екстремальних погодних явищ, включаючи спеку та повені, підкреслюють необхідність створення стійкої до кліматичних змін інфраструктури водопостачання, водовідведення та енергетики. Водночас міжнародні зобов'язання в рамках Паризької угоди та ширший політичний курс Європейського зеленого курсу продовжують стимулювати перехід до

низьковуглецевих, циркулярних та ресурсоефективних міських систем, впливаючи як на пріоритети фінансування, так і на вибір технологій, що мають значення для зеленого відновлення Горішніх Плавнів.

Ризики для зеленого відновлення

Низка взаємопов'язаних тенденцій становить ризик для досягнення довгострокової концепції зеленого відновлення Горішніх Плавнів та екологічних цілей. Найбільш значущим фактором ризику залишається тривала війна та пов'язані з нею виклики у сфері безпеки, що створюють невизначеність для довгострокового планування та підвищують вразливість критичної муніципальної інфраструктури до потенційних зривів. Ці умови також впливають на графіки реалізації та підвищують потребу у гнучкості при розробці та реалізації проєктів.

Ризики енергетичної безпеки становлять ще один серйозний виклик. Горішні Плавні залишаються залежними від зовнішніх поставок електроенергії та наражаються на цінову волатильність і нестабільність постачання. Без своєчасних інвестицій у диверсифікацію, ефективність та місцеві джерела енергії ці ризики можуть уповільнити перехід до низьковуглецевих енергетичних систем та підірвати надійність комунальних послуг.

Ризики для зеленого відновлення включають невизначеність та суперечливість екологічного законодавства, відсутність ефективних національних інструментів для підтримки зеленого переходу, зокрема відсутність спеціальних національних механізмів фінансування екологічних заходів, а також затримки у впровадженні розширеної відповідальності виробника. Зелене відновлення також обмежується дедалі складнішими вимогами щодо екологічного дозволу, зокрема інтегрованих екологічних дозволів та дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів, отримання яких є трудомістким, дорогим та складним через обмежену кількість кваліфікованих експертів та суперечності у процедурах оцінки впливу на довкілля.

На місцевому рівні місто також залишається в значній мірі залежним від діяльності свого найбільшого гірничо-збагачувального підприємства ПРАТ "ПОЛТАВСЬКИЙ ГЗК", діяльність якого наразі призупинена через дефіцит електроенергії та інші адміністративні обмеження, що створює додаткові фінансові та економічні ризики для реалізації заходів зеленого відновлення.

Для міста Горішні Плавні, розташованого на березі Дніпра в долині річки Псел поблизу великих відкритих залізничних кар'єрів, кліматичні загрози виявляються у вигляді підвищеного ризику повеней та ерозії поблизу річок і водосховищ, навантаження на системи промислового водопостачання та охолодження внаслідок посухи, а також зростаючої небезпеки лісових пожеж у навколишніх лісах і степах. Зростання частоти хвиль спеки та сильних вітрів може порушити енергопостачання, пошкодити промислову та транспортну інфраструктуру, а також збільшити ризики для здоров'я працівників та мешканців. Це робить кліматичну стійкість критично важливим міжгалузевим пріоритетом для довгострокового розвитку міста.

Можливості для зеленого відновлення

Водночас переважаючі тенденції створюють значні можливості для просування програми зеленого відновлення Горішніх Плавнів. Сильна міжнародна підтримка «зеленої реконструкції», включаючи фінансування та технічну допомогу від NEFCO та інших міжнародних фінансових інституцій, надає унікальну можливість модернізувати муніципальну інфраструктуру відповідно до стандартів ЄС та найкращих міжнародних практик.

Шлях вступу України до ЄС та конвергенція нормативно-правових баз забезпечують чітку довгострокову політичну основу та більшу інвестиційну впевненість для реформ у сферах охорони навколишнього середовища, енергетики та клімату. Таке узгодження сприяє впровадженню вищих стандартів, одночасно полегшуючи доступ до зовнішнього фінансування та експертних знань.

Технологічна зрілість рішень у сферах енергоефективності, відновлюваних джерел енергії, очищення стічних вод та переробки відходів дозволяє впроваджувати перевірені, масштабовані заходи з

передбачуваними екологічними та економічними вигодами. Ці технології можна адаптувати до муніципального масштабу та впроваджувати поетапно відповідно до наявних потужностей та фінансування.

Горішні Плавні — це добре розвинене промислове місто з міцною економічною базою, відносно високим рівнем доходів та значним досвідом управління складними муніципальними інфраструктурними системами. Як великий центр гірничодобувної промисловості, місто поєднує промисловий потенціал з чітким розумінням структурних викликів, що стоять перед ним, зокрема енергетичної вразливості, потреб у модернізації інфраструктури та переходу до більш сталого надання послуг. Водночас муніципалітет демонструє реалістичне розуміння своїх можливостей розвитку, зокрема щодо підвищення енерго- та ресурсоефективності, екологічних показників та довгострокового зміцнення стійкості міста.

Місто вже має практичний досвід співпраці з міжнародними фінансовими інституціями та партнерами з розвитку, що забезпечує важливу інституційну основу для підготовки та реалізації інвестицій у зелене відновлення. Цей досвід зміцнює спроможність муніципалітету та його комунальних підприємств планувати, координувати та реалізовувати технічно складні проєкти, водночас зменшуючи ризики реалізації для потенційних інвесторів. У поєднанні зі структурованим муніципальним управлінням, стабільно функціонуючими комунальними підприємствами та чіткою стратегічною орієнтацією на сталий розвиток, це робить Горішні Плавні надійним та готовим до залучення інвестицій партнером для ініціатив зеленого відновлення, що підтримуються донорами.

3.4. Місцевий план дій із зеленого відновлення

Таблиця 3-2: Місцевий план заходів щодо зеленого відновлення

СЕКТОР	ЕКОЛОГІЧНА ЦІЛЬ	ПРІОРИТЕТ	ЗАХОДИ	ІНДИКАТОР	БАЗОВИЙ РІВЕНЬ	ЦІЛЬОВИЙ ПОКАЗНИК	ТЕРМІН
Енергетика	Ціль 1: Забезпечити ефективне планування та управління розвитком муніципальної енергетики.	11	Захід 1.1 Розробка комплексного муніципального енергетичного плану (МЕП) до 2030 року або на більш тривалий період	МЕП наявний	Ні	Так	2026
		12	Захід 1.2 Розробка схеми теплопостачання (СТП) для оптимізації мереж ЦТ	СТП наявна	Ні	Так	2027
	Ціль 2: Підвищити ефективність, надійність та задоволеність споживачів ЦТ.	13	Захід 2.1 Заміна енергоємного насосного обладнання на об'єктах ЦТ на високоефективні альтернативи з використанням частотних перетворювачів	Споживання електроенергії на одиницю теплової енергії, кВт·год/Гкал	29,23	17,0	2030
		9	Захід 2.2 Масштабна реконструкція мереж ЦТ довжиною 37,5 км з використанням попередньо ізованих труб та гідравлічною оптимізацією	% реконструйованих теплових мережах	25%	94%	2035
	Ціль 3: Збільшити місцеве виробництво відновлювальної та низьковуглецевої теплової та електричної енергії.	5	Захід 3.1 Встановлення фотоелектричних систем та накопичувачів енергії загальною потужністю 4,5 MWt на муніципальних об'єктах	Виробництво електроенергії з ВДЕ, MWt·год/рік	0	4 725	2030
Водопостачання та водовідведення	Ціль 1: Підвищення надійності системи водопостачання міста	2	Захід 1.1 Реконструкція першої нитки водогону від насосної станції другого водопідйому до насосної станції третього водопідйому у місті Горішні Плавні Полтавської області, в т.ч.: - Розробка проєктної документації (ТЕО, П, РП) - Пошук фінансового партнера кредитно-грантової моделі для проєктування та будівельно-монтажних робіт - Роботи з реконструкції	% готовності	95%	100	2027
				% наявності	0	100%	2026
				% виконаних будівельних робіт	0	100%	2027
		8	Захід 1.2 Реконструкція твердопаливної котельні на насосній станції другого водопідйому у місті Горішні Плавні Полтавської області в т.ч.: - Розробка проєктної документації (ТЕО, П, РП) - Пошук фінансового партнера кредитно-грантової моделі для проєктування та будівельно-монтажних робіт	% готовності	0%	100	2026
				% наявності	0	100%	2026

СЕКТОР	ЕКОЛОГІЧНА ЦІЛЬ	ПРІОРИТЕТ	ЗАХОДИ	ІНДИКАТОР	БАЗОВИЙ РІВЕНЬ	ЦІЛЬОВИЙ ПОКАЗНИК	ТЕРМІН
			- Роботи з реконструкції	% виконаних будівельних робіт	0	100%	2027
		7	Захід 1.3 Реконструкція електричних мереж з встановленням сонячних панелей за адресою: вул. Соборна, 95, м. Горішні Плавні, Кременчуцький район, Полтавська область, що включає: - Розробка проєктної документації (ТЕО, П, РП) - Пошук фінансового партнера кредитно-грантової моделі для проєктування та будівельно-монтажних робіт - Роботи з реконструкції	% готовності % наявності % виконаних будівельних робіт	0% 0 0	100 100% 100%	2026 2026 2027
		1	Захід 2.1 Будівництво нових каналізаційних очисних споруд потужністю 12,5 тис. м³/добу в м. Горішні Плавні (проєктування та будівництво), в т.ч.: - Розробка проєктної документації (ТЕО, П, РП) - Пошук фінансового партнера кредитно-грантової моделі для проєктування та нового будівництва - Будівництво нових КОС	% готовності % наявності % виконаних будівельних робіт	0% 0% 0%	100% 100% 100	2026 2026 2030
			Ціль 2: Підвищення незалежності, надійності, безперебійної роботи системи водовідведення міста				
	Відходи	16	Захід 1.1. Розробити та затвердити місцевий план управління відходами для Горішньоплавнівської МТГ (МПУВ)	Рішення про затвердження МПУВ	Ні	Так	2026
		17	Захід 1.2 Провести дослідження морфологічного складу побутових відходів	Наявність звіту з результатами дослідження	Ні	Так	2026
		18	Захід 1.3 Розробити та затвердити норми надання послуг з управління побутовими відходами для усіх видів побутових відходів	Рішення про затвердження норм	Ні	Так	2027
		19	Захід 1.4 Розрахувати та поетапно (в міру запровадження відповідних послуг) встановити середньозважений тариф на послуги з управління побутовими відходами, що враховує відповідні види побутових відходів та всі операції оброблення відходів	Рішення про затвердження тарифу	Ні	Так	2028
		20	Захід 1.5 Розробити проєкт реконструкції полігону	Проєкт в наявності	Ні	Так	до 2030
		21	Захід 1.6				

СЕКТОР	ЕКОЛОГІЧНА ЦІЛЬ	ПРІОРИТЕТ	ЗАХОДИ	ІНДИКАТОР	БАЗОВИЙ РІВЕНЬ	ЦІЛЬОВИЙ ПОКАЗНИК	ТЕРМІН
	Ціль 2: Створення та модернізація інфраструктури ефективного управління відходами (збирання відходів, роздільне збирання, перевезення, попереднє оброблення, ліквідація та рекультивація сміттєзвалища).		Підписати угоду про співробітництво територіальних громад для вивезення побутових відходів на регіональні об'єкти оброблення відходів у Кременчуцькому кластері	Підписано угоду	Ні	Так	2029
		22	Захід 2.1. Закупівля 100 од. контейнерів 1,1 м³ та 1 сміттєвоз із заднім завантаженням та об'ємом кузова 15–16 м³ для збирання змішаних побутових відходів та 400 од. контейнерів 1,1 м³ та 2 од. сміттєвозів для - роздільно зібраних побутових відходів	Частка забезпеченості обладнанням, %	70–80%	>90%	2030
		23	Захід 2.2. Створення та введення в експлуатацію 1 стаціонарного пункту роздільного збирання побутових відходів (ПРЗПВ) в тому числі небезпечних відходів у складі побутових, а також облаштування відділу (зони) приймання речей для повторного використання.	Об'єкт створено/ запроваджено роздільне збирання небезпечних відходів у складі побутових	Ні	Так	2033
					Частков е охоплен ня населен ня	Повне охоплен ня населен ня	2035
		24	Захід 2.3. Організувати сортувальний комплекс: встановити мобільну сортувальну лінію потужністю до 30 тис.тонн/рік, горизонтальний прес, навантажувач, майданчик для тимчасового зберігання відходів.	Частка утворених побутових відходів, що проходять операції з відновлення відходів підготовка до повторного використання та рециклінг, %	0	25%	2035
		25	Захід 2.4. Реалізація проекту реконструкції (рекультивації) полігону.	Завершено рекультивацію	0	25%	2035
		26	Захід 2.5. Будівництво сміттєперевантажувальної станції проектною потужністю 50–70 тонн на добу, обладнаної ваговою, контрольно-пропускним пунктом та майданчиком для тимчасового зберігання відходів, за умови, що регіональний полігон розташований на відстані понад 50 км від міста.	Сміттєперевантажувальна станція введена в експлуатацію, % від обсягу будівельних робіт	0	100	2032 (після початку будівництва полігону)
	Ціль 3: Підвищення обізнаності участі громадськості у роздільному збиранні відходів та запобігання їх утворенню.	27	Захід 3.1. Проведення комунікаційно-освітньої кампанії для населення щодо запобігання утворенню відходів, безпечного поводження з небезпечними фракціями у складі побутових відходів та дотримання правил роздільного збирання (сортування).	Осіб прийняло участь/проінформовано	-	500	щорічно
Будівлі	Ціль 1: Підвищити енергетичну ефективність та безпеку, тепловий комфорт та якість	14	Захід 1.1 Впровадження автоматизованої цифрової системи енергомоніторингу та енергоменеджменту для муніципальних громадських будівель.	% будівель ефективно управляється	0	100%	2027

СЕКТОР	ЕКОЛОГІЧНА ЦІЛЬ	ПРІОРИТЕТ	ЗАХОДИ	ІНДИКАТОР	БАЗОВИЙ РІВЕНЬ	ЦІЛЬОВИЙ ПОКАЗНИК	ТЕРМІН
	повітря в приміщеннях об'єктів соціальної інфраструктури міста.	4	Захід 1.2 Заміна енергоємного кухонного та прального обладнання в муніципальних закладах на більш енергоефективне	% мун. закладів з оновленим електричним обладнанням	20%	100	2030
		6	Захід 1.3 Комплексна термомодернізація 31 муніципальних громадських будівель з установкою високоефективної системи вентиляції повітря	Питоме споживання енергії, кВт·год/м²	99 (фактична), 202 (нормалізована)	90 (нормативна)	2040
	Ціль 2: Посилити енергетичну ефективність та стійкість житлового фонду міста.	15	Захід 2.1 Модернізація інженерних мереж у підвалах і на горищах у 222 багатоквартирних будинках (БКБ)	% мереж в БКБ модернізовано	20%	50%	2030
		10	Захід 2.2 Встановлення індивідуальних теплових пунктів (ІТП) у 35 багатоквартирних будинках (БКБ)	% БКБ оснащено ІТП з погодозалежним регулюванням	9%	25%	2030
	Ціль 3: Забезпечити постійне соціальне житло для ВПО	3	Захід 3.1 Будівництво 2 енергоефективних багатоквартирних будинків з інтеграцією джерел відновлюваної енергії, загальною площею квартир до 8000 м²	% ВПО забезпечено соціальним житлом	3%	10%	2028

3.5. Зелене відновлення відповідно до цілі утримання глобального потепління в межах 1,5 °C

МПЗВ для міста Горішні Плавні було розроблено з метою забезпечення відповідності пріоритетних заходів відновлення цілям Паризької угоди про утримання глобального потепління в межах 1,5°C, Національно визначеного внеску (НВВ) України та відповідним видам економічної діяльності, переліченим у делегованих актах Таксономії ЄС. Наведена нижче оцінка демонструє, як обрані заходи сприяють суттєвому скороченню викидів парникових газів (ПГ), підвищенню енергоефективності та довгостроковій кліматичній стійкості, водночас уникаючи технологічних рішень, які можуть призвести до довготривалої залежності від вуглецевоємних технологій та видів палива.

Сектор «Водопостачання та водовідведення»

Заходи у секторі водопостачання та водовідведення сприяють досягненню цілі утримання глобального потепління в межах 1,5 °C, насамперед завдяки непрямому пом'якшенню наслідків зміни клімату та значним перевагам адаптації до кліматичних змін. Будівництво нових каналізаційних очисних споруд зменшує органічне забруднення та пов'язані з ним викиди метану від неочищених або недостатньо очищених стічних вод. Показник ефективності очищення також знижує енергоємність на кубічний метр очищених стічних вод.

Реконструкція мереж водопостачання та каналізації та реконструкція каналізаційних насосних станцій зменшують витрати, інфільтрацію та ризик аварійних скидів. Ці заходи знижують попит на енергію для перекачування та очищення, тим самим зменшуючи непрямі викиди CO₂. Крім того, вони підвищують стійкість до кліматичних ризиків, таких як повені та екстремальні опади.

Розробка стійких рішень щодо обробки та утилізації осаду ще більше сприяє скороченню викидів, запобігаючи неконтрольованому утворенню метану та забезпечуючи можливості для його утилізації в майбутньому (наприклад, рекуперація енергії або безпечне повторне використання), за умови доцільності та дотримання екологічних заходів безпеки.

Сектор «Будівлі»

Дії муніципалітету з зеленого відновлення у секторі будівлі спрямовані на зменшення попиту на енергію, підвищення стійкості та поліпшення умов проживання відповідно до кліматичної цілі утримання глобального потепління в межах 1,5 °C, що підтримує цілі Європейського зеленого курсу та Директиви про енергетичну ефективність будівель. Ключові заходи включають цифровий моніторинг та управління енергоспоживанням у муніципальних будівлях, заміну неефективного обладнання та теплову модернізацію з використанням високоефективних систем вентиляції для поліпшення енергетичних показників та комфорту в приміщеннях. У житловому секторі муніципалітет модернізує інженерні мережі та встановить індивідуальні теплові пункти (ІТП) в багатоквартирних будинках, що дозволить зменшити втрати енергії та покращити регулювання тепlopостачання. Крім того, для внутрішньо переміщених осіб буде побудовано енергоефективне соціальне житло з інтегрованими рішеннями у сфері відновлюваних джерел енергії. У сукупності ці заходи сприяють зниженню енергоспоживання, зменшенню викидів та створенню більш стійкого та енергоефективного житлового фонду.

Сектор «Енергетика»

Заходи муніципалітету в енергетичному секторі підтримують зелене відновлення, узгоджене з кліматичною метою 1,5 °C та пріоритетами Європейського зеленого курсу. Ключові заходи включають розробку Муніципального енергетичного плану та Схеми тепlopостачання для управління сталим енергетичним плануванням та модернізацією системи централізованого тепlopостачання. Підвищення ефективності буде досягнуто завдяки заміні енергоємного насосного обладнання та масштабній реконструкції мереж централізованого тепlopостачання з метою зменшення споживання електроенергії та тепловтрат. Паралельно муніципалітет розширить місцеве виробництво електроенергії з відновлюваних джерел шляхом встановлення сонячних фотоелектричних систем з накопичувачами енергії на муніципальних об'єктах. У сукупності ці заходи сприяють зниженню викидів, підвищенню енергоефективності та створенню більш стійкої та низьковуглецевої муніципальної енергетичної системи.

Сектор «Відходи»

Заходи у секторі управління відходами сприяють пом'якшенню наслідків зміни клімату шляхом впливу на одне з основних джерел викидів парникових газів, відмінних від CO₂, зокрема метану, який утворюється на звалищах. Розвиток інфраструктури сортування, оброблення, рециклінгу та підготовки до повторного використання відходів зменшує частку біовідходів, що захоронюються на звалищах, та знижує довгострокові викиди метану, що повністю відповідає принципам циркулярної економіки ЄС та траєкторії утримання глобального потепління в межах 1,5 °C.

Розширення роздільного збирання всіх основних видів побутових відходів (включаючи великогабаритні, відходи будівництва та знесення та небезпечні відходи у складі побутових) створює необхідні передумови для підвищення рециклінгу та відновлення матеріалів. Кампанії з підвищення обізнаності та створення інформаційного центру з питань відходів сприяють зміні поведінки, що є важливою передумовою для досягнення сталого скорочення викидів парникових газів і запобігання нівелюванню досягнутих результатів через зміну моделей споживання та поводження з відходами.

Запропоновані заходи зеленого відновлення ставлять місто на надійний шлях до довгострокової декарбонізації, одночасно зміцнюючи енергетичну безпеку, захист навколишнього середовища та стійкість. Цей інтегрований підхід гарантує, що інвестиції у післявоєнне відновлення не закріплюють високовуглецеву інфраструктуру, а навпаки, роблять значний внесок у досягнення мети траєкторії утримання глобального потепління в межах 1,5 °C на муніципальному рівні.

Деякі екологічні цілі можуть бути визнані такими, що відповідають вимогам низки екологічних цілей Таксономії ЄС. У Таблиці 3-3 наведено перелік потенційно відповідних видів економічної діяльності за кожним екологічним завданням у рамках МПЗВ. Цей перелік показує, що більшість затверджених екологічних цілей можуть бути визнані такими, що відповідають вимогам Таксономії ЄС. Однак на початковому етапі роботи з кожною ціллю необхідна більш комплексна оцінка відповідності вимогам.

Таблиця 3-3: Економічні види діяльності, що потенційно відповідають критеріям, за екологічними цілями в Плані заходів МПЗВ

Сектор	Ціль у Плані заходів	Відповідність таксономії ЄС (так/ні)	Захід в Плані заходів	Потенційні види економічної діяльності, що відповідають критеріям
Водопостачання та водовідведення	Ціль 1: Підвищення надійності системи водопостачання міста	Так	Захід 1.1	CCM 5.2 Оновлення систем збору, очищення та водопостачання WTR 2.1 Водопостачання
	Ціль 2: Підвищення незалежності, надійності, безперебійної роботи системи водовідведення міста	Так	Захід 2.1	CCM 5.3 Будівництво, розширення та експлуатація систем збору та очищення стічних вод WTR 2.2 Очищення міських стічних вод
Будівлі	Ціль 1: Підвищити енергетичну ефективність та безпеку, тепловий комфорт та якість повітря в приміщеннях об'єктів соціальної інфраструктури міста.	Так	Захід 1.1	CCM 7.5 Встановлення, технічне обслуговування та ремонт приладів і пристроїв для вимірювання, регулювання та контролю енергоефективності будівель
			Захід 1.3	CCM 7.3 Встановлення, технічне обслуговування та ремонт обладнання для підвищення енергоефективності
	Ціль 2: Посилити енергетичну ефективність та стійкість житлового фонду міста.	Ні		
	Ціль 3: Забезпечити постійне соціальне житло для ВПО	Так	Захід 3.1	CCM 7.1 Будівництво нових будівель
Енергетика	Ціль 1: Забезпечити ефективне планування та управління розвитком муніципальної енергетики.	Ні		
	Ціль 2: Підвищити ефективність, надійність та задоволеність споживачів ЦТ.	Так	Захід 2.2	CCM 4.15 Розподіл тепло- та холодопостачання
	Ціль 3: Збільшити місцеве виробництво відновлювальної та низьковуглецевої теплової та електричної енергії.	Так	Захід 3.1	CCM 7.6 Встановлення, технічне обслуговування та ремонт технологій відновлюваної енергетики
Відходи	Ціль 1: Формування основи для планування та розвитку системи управління відходами, що враховує фінансову доступність для мешканців.	Ні		
	Ціль 2: Створення та модернізація інфраструктури ефективного управління відходами (збирання відходів, роздільне збирання, перевезення, попереднє оброблення, ліквідація та рекультивація сміттєзвалища).	Так	Захід 2.2	CE 2.3 Збір та транспортування безпечних та небезпечних відходів
			Захід 2.3	CE 2.7 Сортивання та рекуперація матеріалів з безпечних відходів
	Ціль 3: Підвищення обізнаності участі громадськості у роздільному збиранні відходів та запобігання їх утворенню.	Ні		

3.6. Відбір пріоритетних проєктів для розробки концептуальних записок

Концептуальні записки було підготовлено для п'яти інвестиційних проєктів найвищого пріоритету, які визначено як такі, що мають найбільший потенціал реалізації та найважливіше стратегічне значення для зеленого відновлення міста. Відбір здійснювався на основі рейтингу проєктів, наведеного в таблицях 3–2, з урахуванням галузевих пріоритетів міста, очікуваного впливу на сталий розвиток, готовності до інвестицій та загальної доцільності реалізації в місцевому контексті. Відповідно до спрямованості цього портфеля проєктів, «м'які» заходи (організаційні та інституційні зміни) були виключені з розробки концептуальних записок, тоді як пріоритет надавався інфраструктурно-орієнтованим заходам з більш очевидним потенціалом для майбутнього фінансування та реалізації. Концептуальні записки для міста Горішні Плавні наведено в Додатку 1.

Додаток 1 – Концептуальні записки щодо обраних пріоритетних проєктів для міста Горішні Плавні

Концептуальна записка 1 – місто Горішні Плавні (пріоритет міста № 1)

Захід з Плану заходів № 2.1: Будівництво нових каналізаційних очисних споруд потужністю 12,5 тис. м³/добу в м. Горішні Плавні (проектування та будівництво).

Опис заходу (загальний опис): Будівництво сучасних очисних споруд, здатних очищувати стічні води відповідно до найвищих стандартів.

Посилання на проєкт на платформі DREAM (якщо є): Немає

Мета заходу: Забезпечити очищення стічних вод міста шляхом впровадження сучасних технологій та повної автоматизації процесу, змінити місце скидання очищених стічних вод та обладнати лабораторії новітніми технологіями. Це дозволить очищувати стічні води відповідно до найвищих стандартів, запобігати забрудненню навколишнього середовища, забезпечити сприятливі екологічні та санітарно-епідеміологічні умови та дотримуватися стандартів МПК та МДС.

Сектор: Водопостачання та водовідведення

Ціль: Ціль 2 – Підвищення незалежності, надійності, безперебійної роботи системи водовідведення міста.

Індикатор	Базовий рівень	Цільовий показник
- Розробка проєктної документації (ТЕО, П, РП), % готовності	0%	100
- Пошук фінансового партнера кредитно-грантової моделі для проектування та нового будівництва, % наявності	0	100%
- Будівництво нових КОС, % виконаних будівельних робіт	0	100%

Виклики:

- Забезпечення сталого фінансування та ефективного управління інфраструктурою
- Забезпечення міста з населенням 50 000 осіб стабільною та безперебійною очисткою стічних вод.

Соціально-економічний контекст:

1. Забезпечення стабільної та безперебійної системи утилізації стічних вод для населення чисельністю 50 000 осіб
2. Запобігання забрудненню навколишнього середовища та зменшення споживання енергії.
3. Зменшення енергетичної залежності, поліпшення якості очищених стоків та мінімізація виробничих відходів

Внесок у досягнення Цілей сталого розвитку та національних завдань ЦСР для України:

Внесок у досягнення кліматичних або екологічних цілей:

Цілі, сектори та види економічної діяльності, визначені в таксономії ЄС, що сприяють досягненню екологічних цілей

Сектор	Відповідність таксономії ЄС (так/ні)	Ціль таксономії ЄС	Потенційні види економічної діяльності, що відповідають критеріям
Водопостачання та водовідведення	так	• Пом'якшення наслідків зміни клімату • Стале використання та захист водних і морських ресурсів	• CCM 5.3 Будівництво, розширення та експлуатація систем збору та очищення стічних вод • WTR 2.2 Очищення міських стічних вод

Концептуальна записка № 2 — місто Горішні Плавні (пріоритет міста № 2)

Захід з Плану заходів № 1.1: Реконструкція першої нитки водогону від насосної станції другого водопідйому до насосної станції третього водопідйому у місті Горішні Плавні Полтавської області.

Опис заходу (загальний опис): Проєкт спрямований на відновлення існуючої водопровідної мережі, фізичний стан якої не відповідає стандартам експлуатаційної надійності

Посилання на проєкт на платформі DREAM (якщо є): DREAM-UA-161025-71391E57

Мета заходу: Реконструкція існуючої мережі водопостачання для забезпечення надійного водопостачання житлових районів міста Горішні Плавні. Проєкт спрямований на зменшення втрат води під час транспортування від другої до третьої насосної станції та зниження витрат на експлуатацію та технічне обслуговування. Проєкт покращить надійність послуг водопостачання для понад 50 000 мешканців міста Горішні Плавні.

Сектор: Водопостачання та водовідведення

Ціль: Ціль 1 – Підвищення надійності системи водопостачання міста

Індикатор	Базовий рівень	Цільовий показник
Загальна довжина ділянки водопровідної магістралі, м	3871,0	3871,0
Діаметр і тип труби	Сталева труба Ø400	PE100 SDR26-PN6,3 Ø400x15,3

Виклики:

- Відсутність достатніх коштів у місцевому бюджеті для фінансування вартісних інфраструктурних проєктів.
- Необхідність виконання монтажних робіт без переривання виробничих процесів.

Соціально-економічний контекст:

- Очікуваний технічний/економічний термін експлуатації (років) – 10 років.
- Термін реалізації (місяці, роки) – 4,5 місяці.
- Дозволи, необхідні для реалізації/експлуатації проєкту: Технічні умови водопостачання та водовідведення, тимчасове електропостачання, дозвіл на будівництво.
- Робочі місця, на які впливає інвестиція: під час будівництва – 9; після будівництва (експлуатація та технічне обслуговування) – 2.
- Кількість осіб, які можуть обслуговуватися об'єктами, осіб: $\approx 50\,000$; у тому числі внутрішньо переміщені особи – 3 000.

Внесок у досягнення Цілей сталого розвитку та національних завдань ЦСР для України:

Внесок у досягнення кліматичних або екологічних цілей:

Цілі, сектори та види економічної діяльності, визначені в таксономії ЄС, що сприяють досягненню екологічних цілей

Сектор	Відповідність таксономії ЄС (так/ні)	Ціль таксономії ЄС	Потенційні види економічної діяльності, що відповідають критеріям
Водопостачання та водовідведення	ні	–	–

Концептуальна записка 3 – місто Горішні Плавні (пріоритет міста № 3)

Захід з Плану заходів № 3.1: Будівництво 2 енергоефективних багатоквартирних будинків з інтеграцією джерел відновлюваної енергії, загальною площею квартир до 8000 м²

Опис заходу (загальний опис): Проєкт спрямований на вирішення проблеми нестачі належного житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які вимушено покинули регіони, що зазнали військових дій з боку росії, багато з яких наразі мешкають у тимчасових або енергонеєфективних будівлях. Його метою є будівництво двох енергоефективних багатоквартирних будинків на 200 квартир із загальною житловою площею 8 000 м². Будинки будуть спроектовані відповідно до високих стандартів енергоефективності, з використанням сучасних технологій утеплення огорожувальних конструкцій, ефективних систем опалення та вентиляції, а також інтегрованих рішень у сфері відновлюваних джерел енергії (наприклад, фотоелектричних систем, теплових насосів).

Посилання на проєкт на платформі DREAM (якщо є): Немає

Мета заходу: Надання доступного, енергоефективного та комфортного соціального житла вразливим сім'ям.

Сектор: Будівлі

Ціль: Ціль 3 – Забезпечити постійне соціальне житло для внутрішньо переміщених осіб

Індикатор	Базовий рівень	Цільовий показник
Відсоток внутрішньо переміщених осіб забезпечено соціальним житлом	3%	10

Виклики:

- Обмежене муніципальне фінансування проєкту.
- Нестача кваліфікованих будівельних підрядників.
- Постійне зростання вартості будівельних матеріалів та будівельних робіт призводить до збільшення витрат на проєкт та подовження терміну його реалізації.

Соціально-економічний контекст:

- Забезпечення соціальним житлом внутрішньо переміщених осіб (3%)
- Доступ до безпечного та постійного соціального житла для приблизно 600 внутрішньо переміщених осіб.
- Покращення умов проживання та комфорту завдяки стандартам енергоефективного будівництва.
- Зниження витрат домогосподарств на енергоносії, що підвищує доступність житла для вразливих сімей.
- Покращення здоров'я та добробуту завдяки кращій якості повітря в приміщеннях та тепловому комфорту.
- Створення робочих місць на етапах будівництва та обслуговування.

Внесок у досягнення Цілей сталого розвитку та національних завдань ЦСР для України:

Внесок у досягнення кліматичних або екологічних цілей:

Цілі, сектори та види економічної діяльності, визначені в таксономії ЄС, що сприяють досягненню екологічних цілей

Сектор	Відповідність таксономії ЄС (так/ні)	Ціль таксономії ЄС	Потенційні види економічної діяльності, що відповідають критеріям
Будівлі	так	• Пом'якшення наслідків зміни клімату	• CCM 7.1 Будівництво нових будівель

Концептуальна записка 4 – Місто Горішні Плавні (пріоритет міста № 4)

Захід з Плану заходів № 1.2: Заміна енергоємного кухонного та прального обладнання в муніципальних закладах на більш енергоефективне

Опис заходу (загальний опис): Заміна застарілого кухонного обладнання (електричні плити, духовки, водонагрівачі, холодильники, морозильні камери, пральні машини, сушильні машини, праски тощо), яке споживає значну кількість енергії, на сучасні моделі з високим класом енергоефективності в муніципальних школах, дитячих садках, лікарнях. Це дозволяє забезпечити більшу та глибшу інтеграцію відновлюваних джерел енергії для задоволення потреб цих об'єктів у електроенергії. Наразі ця діяльність перебуває на початковій стадії і має бути узгоджена з Муніципальним енергетичним планом.

Посилання на проєкт на платформі DREAM (якщо є): Немає

Мета заходу: Підвищити енергоефективність та стійкість муніципальних навчальних закладів під час перебоїв з електропостачанням, одночасно знижуючи експлуатаційні витрати, покращуючи якість харчування та мінімізуючи викиди вуглецю.

Сектор: Будівлі

Ціль: Ціль 1 – Підвищити енергетичну ефективність та безпеку, тепловий комфорт та якість повітря в приміщеннях об'єктів соціальної інфраструктури міста

Індикатор	Базовий рівень	Цільовий показник
Відсоток муніципальних закладів з оновленим електричним обладнанням	20%	100

Виклики:

- Обмежене муніципальне фінансування для масштабної енергетичної модернізації.
- Нестача кваліфікованих підрядників.
- Відсутність муніципального енергетичного плану дій.

Соціально-економічний контекст:

1. Покращення якості харчування дітей.
2. Покращення умов праці персоналу.
3. Зниження енергоспоживання.
4. Зниження експлуатаційних витрат.
5. Зменшення впливу на навколишнє середовище.

Внесок у досягнення Цілей сталого розвитку та національних завдань ЦСР для України:

Внесок у досягнення кліматичних або екологічних цілей:

Цілі, сектори та види економічної діяльності, визначені в таксономії ЄС, що сприяють досягненню екологічних цілей

Сектор	Відповідність таксономії ЄС (так/ні)	Ціль таксономії ЄС	Потенційні види економічної діяльності, що відповідають критеріям
Будівлі	ні	-	-

Концептуальна записка № 5 — місто Горішні Плавні (пріоритет міста № 5)

Захід з Плану заходів № 3.1: Встановлення фотоелектричних систем та накопичувачів енергії загальною потужністю 4,5 МВт на муніципальних об'єктах

Опис заходу (загальний опис): Проєкт спрямований на вирішення проблеми зростаючого ризику відключень електроенергії в Україні, зокрема через пошкодження енергетичної інфраструктури внаслідок триваючих військових атак. Критично важливі комунальні служби (наприклад, заклади охорони здоров'я та освіти, системи централізованого тепlopостачання, водопостачання та водовідведення) є вкрай вразливими до перебоїв з електропостачанням, особливо під час пікових навантажень та в зимовий період. Для зменшення цих ризиків проєкт передбачає встановлення по всьому місту розподілених фотоелектричних систем, зокрема на дахах, з акумуляторними батареями загальною потужністю 4,5 МВт. Системи будуть спроектовані для роботи в гібридному або резервному режимі, забезпечуючи безперебійне електропостачання під час відключень мережі та сприяючи управлінню піковими навантаженнями. Зараз ця діяльність перебуває на початковій стадії і має бути узгоджена з Муніципальним енергетичним планом.

Посилання на проєкт на платформі DREAM (якщо є): Немає

Мета заходу: Забезпечити функціонування критичної інфраструктури міста, підвищити енергетичну стійкість, зменшити залежність від централізованої мережі, одночасно сприяючи скороченню викидів парникових газів.

Сектор: Енергетика

Ціль: Ціль 3 – Збільшити місцеве виробництво відновлювальної та низьковуглецевої теплової та електричної енергії.

Індикатор	Базовий рівень	Цільовий показник
Виробництво електроенергії з відновлюваних джерел енергії, МВт·год/рік	0	4 725

Виклики:

- Обмежене муніципальне фінансування для широкомасштабного впровадження відновлюваних джерел енергії.
- Нестача кваліфікованих будівельних підрядників.
- Постійне зростання вартості будівельних матеріалів та будівельних робіт призводить до підвищення вартості проєктів та подовження терміну окупності.
- Відсутність муніципальної енергетичної стратегії.

Соціально-економічний контекст:

- Безперебійна робота критично важливих комунальних підприємств та громадських будівель під час відключень електроенергії.
- Підвищення енергетичної безпеки та стійкості міста, особливо взимку та в надзвичайних ситуаціях.
- Згодом зниження експлуатаційних витрат завдяки виробництву відновлюваної енергії на місці.
- Зменшення викидів парникових газів та впливу на довкілля.

Внесок у досягнення Цілей сталого розвитку та національних завдань ЦСР для України:

Внесок у досягнення кліматичних або екологічних цілей:

Цілі, сектори та види економічної діяльності, визначені в таксономії ЄС, що сприяють досягненню екологічних цілей

Сектор	Відповідність таксономії ЄС (так/ні)	Ціль таксономії ЄС	Потенційні види економічної діяльності, що відповідають критеріям
Енергетика	так	Пом'якшення наслідків зміни клімату	CCM 7.6 Встановлення, технічне обслуговування та ремонт технологій відновлюваних джерел енергії